



**CSG Prins Maurits**

## **Bestuursverslag 2019**



Koningin Julianaweg 57  
3241 XB Middelharnis

Postbus 181  
3240 AD Middelharnis

T (0187) 48 27 45  
E [info@csgpm.nl](mailto:info@csgpm.nl)

IBAN NL71 RABO 0342 0041 90  
BIC RABONL2U

[www.csgpm.nl](http://www.csgpm.nl)

CSG Prins Maurits is de christelijke scholengemeenschap  
voor pro, vmbo, mavo, havo, vwo & gymnasium

**MAAK HET OOK MEE**



*Inhoudsopgave*

<b>Verslag Raad van Toezicht</b>	<b>3</b>
<b>Verslag College van Bestuur</b>	<b>7</b>
<b>1. Kerngegevens</b>	<b>14</b>
<b>2. Doelstelling van CSG Prins Maurits: missie en visie</b>	<b>15</b>
<b>3. Beleid per domein</b>	<b>16</b>
<b>4. Organisatiestructuur</b>	<b>19</b>
<b>5. Managementrapportage</b>	<b>21</b>
<b>6. Risico-analyse</b>	<b>26</b>
<b>7. Financiële informatie</b>	<b>40</b>





## *Verslag Raad van Toezicht*

### **Grondslag en doelstelling van de vereniging**

Betreffende de grondslag en de doelstelling van de vereniging bevestigen wij als commissie van toezicht dat de directie en het schoolbestuur hun taken en verantwoordelijkheden naar behoren hebben uitgevoerd.

De identiteit was een vast agendapunt tijdens de vergaderingen van het volledige verenigingsbestuur. Hier werden nieuwe en lopende identiteitszaken besproken. De commissie van toezicht vindt het positief dat identiteit een vast gesprekspunt is binnen de secties en tijdens de lessen. Ook de dagopeningen worden opnieuw onder de loep genomen in samenwerking met leerlingen. Identiteit is een vast onderwerp in alle enquêtes onder leerlingen en ouders.

### **Bestuurlijke herstructurering**

Na een periode van evaluatie, inventarisatie en regelmatig overleg is de bestuurlijke structuur van de vereniging, met instemming van de leden van de vereniging, per 1-1-2020 gewijzigd. De vereniging heeft nu een college van bestuur met een raad van toezicht. Daarom vindt u in dit verslag verschillende termen. Wanneer het in dit verslag gaat over het verleden dan spreken we over de commissie van toezicht (CvT), het schoolbestuur (SB) en de directie.

Spreken we over de toekomstplannen dan gebruiken we de termen raad van toezicht (RvT) en college van bestuur (CvB).

### **Begroting 2020, Jaarverslag 2018 en 2019**

De CvT is akkoord gegaan met het jaarverslag over 2018 en 2019, het bestuursverslag 2019 en met de begroting van 2020.

De directie heeft de meerjarenraming 2020-2025 opgesteld, die door het SB werd goedgekeurd. De CvT is van mening dat het goed is om een meerjarenraming te hebben, maar dat ook steeds vinger aan de pols gehouden dient te worden bij alle huidige ontwikkelingen. Eén van de onzekere factoren is onder meer de beroepscampus. De CvT werd door het SB steeds op de hoogte gehouden van alle ontwikkelingen, toch blijft ook onzeker hoe e.e.a. zich zal gaan ontwikkelen. Daarnaast is er ook de onduidelijkheid rondom het nieuwe bekostigingssysteem wat de overheid door gaat voeren. Ook zijn we ons ervan bewust dat de leerling-prognoses voor de toekomst dalend zijn. Dit alles kan er toe leiden dat bijgestuurd dient te worden op de begrotingsuitgangspunten die voor de korte of langere termijn gesteld zijn.

De CvT heeft vertrouwen in de huidige directie, die in 2020 het CvB zal vormen, dat bij de te nemen stappen steeds het belang van CSG Prins Maurits voorop staat. De gepresenteerde meerjarenbegroting was voor de CvT het uitgangspunt bij het uitoefenen van haar functie. De RvT zal er echter op toezien dat het CvB de noodzakelijke besluiten zal nemen als, door voortschrijdende inzichten, blijkt dat de gestelde uitgangspunten gewijzigd of anders geïnterpreteerd dienen te worden.



## **Naleving van de wettelijke verplichtingen**

De CvT heeft toezicht gehouden op de identiteit van onze school. Daarnaast heeft ze ook nauwlettend toezicht gehouden op de beleidsmatige en financiële stukken die ons passeerden, waarbij specifiek gelet is op de doelmatige inzet van middelen.

Leden van de CvT hebben in 2019 een netto vergoeding van € 750,00 ontvangen. Er zijn geen (potentieel) tegenstrijdige belangen.

CSG Prins Maurits valt in klasse D voor de Wet Normering Topinkomens.

Naast de financiële stukken en beleidsmatige stukken werd ook de kwaliteit van het onderwijs gevolgd. De halfjaarlijkse managementrapportage gaf ons daar de nodige informatie over. Dit werd zo nodig toegelicht door leden van het SB.

Deze rapportage werd naast het strategisch beleidsplan gelegd om nauwlettend de stappen te volgen die in 2019 gerealiseerd moesten zijn.

Afgelopen jaar is er een constructief overleg geweest met de MR.

De samenwerking met Van Ree accountants is goed. De CvT is tevreden over de werkwijze van deze accountant.

## **Omgang met code goed bestuur**

De Code Goed Onderwijsbestuur VO is van toepassing op CSG Prins Maurits. De school is lid van de VO-raad. In 2018 en 2019 is niet afgeweken van de Code Goed Onderwijsbestuur. In deze jaren was geen sprake van zaken met een behoorlijke politieke of maatschappelijke impact.

## **Rechtmatige verwerving en besteding van middelen**

De CvT heeft niet geconstateerd dat de verwerving en besteding van middelen niet rechtmatig is.

## **Evaluatie uitvoerend bestuur**

Bij het bestuursmodel dat CSG Prins Maurits in 2018 en 2019 hanteerde, was niet van toepassing dat de CvT optrad als werkgever van het uitvoerend bestuur. Het SB vervulde deze taak zorgvuldig en had nauw contact met directie. De CvT volgde de procedures op hoofdlijnen en op enige afstand.

Naast de vergaderingen had de voorzitter van de CvT regelmatig contact met de voorzitter van het SB. Dankzij deze contacten bleef de CvT op de hoogte van de lopende en/of dringende zaken die zich binnen de school afspeelden. Gezien de situatie rondom de te vormen beroepscampus als ook het besluit om te komen tot een wijziging van de



bestuurlijke structuur van onze school, was het contact tussen de voorzitter van het SB en de CvT dit jaar intensief.

De CvT voerde haar toezichtwerkzaamheden uit door het lezen van verslagen, rapportages, notulen en gesprekken met bestuurders, directie en personeel van de school. Er waren momenten/bijeenkomsten waar de CvT de leerkrachten en werknemers van de school ontmoette. Op deze manier kreeg de CvT ook informatie vanaf de werkvloer.

Indien gewenst nodigde de CvT leden van het SB uit om aanwezig te zijn bij een vergadering om zo één en ander toe te lichten en eventuele vragen te beantwoorden.

Op deze manier hield de CvT zicht op het "in control" zijn van de organisatie.

De CvT nam het initiatief om het huidige bestuursmodel onder de loep te nemen. Ze besprak daarna de bevindingen met directie en schoolbestuur.

Gezien de stabiliteit, deskundigheid en het goed functioneren van de directie en het schoolbestuur was dit een goed moment om het bestuursmodel te veranderen. Een klein comité (bestaande uit 2 directieleden, 2 leden SB, 2 leden CvT) onderzocht welk bestuursmodel het best bij CSG Prins Maurits zou passen. Dit heeft geleid tot een bestuurlijke herstructurering per 1-1-2020.

#### Overzicht van de CvT-leden:

A.S. Flikweert	Voorzitter CvT	<p>Betaalde hoofdfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Senior rechter bestuursrecht rechtbank Rotterdam</li> </ul> <p>Bestuurlijke nevenfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Ouderling en voorzitter kerkenraad Hervormde Gemeente Zierikzee</li> <li>➤ Voorzitter classicaal college voor bezwaren en geschillen classis Delta van de Protestantse Kerk in Nederland</li> <li>➤ Lid Generaal College voor de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland</li> <li>➤ Lid commissie van Beroep CDA (landelijk)</li> </ul>
M. Dogterom-van den Boogert	Secretaris CvT	<p>Bestuurlijke nevenfunctie:</p> <p>geen</p>
J.IJ. Duim	Lid CvT	<p>Betaalde hoofdfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Riskmanager</li> </ul> <p>Bestuurlijke nevenfunctie:</p> <p>geen</p>
P. Kieviet	Lid CvT	<p>Betaalde hoofdfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Directeur PO school</li> <li>➤ Gemeenteraadslid</li> </ul> <p>Bestuurlijke nevenfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Bestuurslid Jeugdwerk Ger. Gem. Middelharnis</li> <li>➤ Redactieadviesraad Eilanden Nieuws</li> </ul>
M.J. Driesse	Lid CvT	<p>Betaalde hoofdfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Senior Commercieel Manager</li> </ul> <p>Bestuurlijke nevenfunctie:</p>



		<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Lid adviescommissie Gereformeerde Gemeente Dirksland</li> </ul>
J.A. van de Velde	Lid CvT	Betaalde hoofdfunctie: <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Eigenaar Hoveniersbedrijf</li> </ul> Bestuurlijke nevenfunctie: <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Ouderling Chr. Ger. Kerk Zierikzee</li> </ul>

## Overzicht van de SB-leden:

J.C. Wielhouwer	Voorzitter SB	Betaalde hoofdfunctie: <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Mededirecteur/eigenaar accountantskantoor</li> </ul> Bestuurlijke nevenfunctie: <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Ouderling Herv. Gem. Sommelsdijk</li> <li>➤ Voorzitter Stichting Schuldhulpmaatje GO</li> </ul>
A.C. Biemond	Secretaris SB	Betaalde hoofdfunctie: <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Mede-maat in maatschap akkerbouwbedrijf</li> </ul> Bestuurlijke nevenfunctie: <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Secretaris jeugdvereniging Ouddorp</li> </ul>
A.J. Lugtenburg	Penningmeester SB	Betaalde hoofdfunctie: <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Senior manager accountancy</li> </ul> Bestuurlijke nevenfunctie: geen
K. Padmos	Lid SB	Betaalde hoofdfunctie: <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Partner bij adviesbureau</li> </ul> Bestuurlijke/ betaalde nevenfuncties: <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Voorzitter Ver. Van Orgelvrienden Goeree-Overflakkee</li> <li>➤ Organist Chr. gemengd koor</li> </ul>
E.I. Troost	Lid SB	Betaalde hoofdfunctie: <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Directielid PO school</li> </ul> Bestuurlijke nevenfunctie: <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Lid ondersteuningsplanraad (OPR) van het landelijk SWV Ver. Ref. passend onderwijs voor primair en speciaal onderwijs</li> </ul>

**Tot slot**

Ondanks de toenemende maatschappelijke en politieke druk constateert de CvT dat CSG Prins Maurits nog steeds haar eigen identiteit mag behouden en uit kan dragen. Dit mede door het enthousiaste en gedreven team onder de leiding van een deskundige directie. Dankbaar mogen we constateren dat de Heere opnieuw gaf dat er binnen onze school iedere dag christelijk onderwijs gegeven mocht worden en ontvangen. We bidden of God al het werk binnen onze school zegenen wil.

Commissie van toezicht



## Verslag College van Bestuur

Hierbij biedt het College van Bestuur het bestuursverslag over 2019 aan. In dit bestuursverslag wordt een overzicht geboden van activiteiten en prestaties op onderwijskundig en financieel gebied.

Het verslag voldoet aan de wettelijke eisen, maar is ook gericht op de horizontale verantwoording aan belanghebbenden.

Er is naar gestreefd om de omvang van het verslag zo beperkt mogelijk te houden.

### Financiële thema's

#### Resultaat

Over 2019 is een resultaat behaald van € 666.574 positief (2018: € 115.316 positief).

#### Eigen vermogen

Per 31-12-2019 bedraagt het eigen vermogen € 4.374.870. Hiervan kan € 45.334 worden bestempeld als privaat. Op grond van een nieuw uitgevoerde risicoanalyse is bepaald hoeveel vermogen nodig is om de relevante risico's te kunnen opvangen. Volgens een simulatiemodel is het benodigde vermogen bij 95% zekerheid € 2.324.559. De verhouding tussen benodigd en aanwezig vermogen kan worden omschreven als ruim voldoende.

Met het vermogenoverschot van € 2.004.977 (€ 4.374.870 min € 45.334 min € 2.324.559) zal voorzichtig worden omgegaan.

Een andere benaderingswijze is de volgende. Het normvermogen (5% van de baten) is € 747.683. Het aandeel in de materiële vaste activa, dat niet meer te liquideren is (en dus in aanmerking zal komen voor financiering) wordt ingeschat op 1/3 deel, is € 620.190. De kortlopende schulden bedragen € 1.663.771. Deze drie bedragen bij elkaar opgeteld geeft € 3.031.644. Vergeleken met het eigen vermogen van € 4.374.870 bedraagt het vermogenoverschot € 1.343.226.

Een deel van het overschot wordt veroorzaakt door een eenmalige vergoeding in december ter grootte van € 231.898, te besteden in 2020 en 2021. Het vermogenoverschot zal planmatig worden ingezet t.b.v. het primaire proces. Uitgangspunt hierbij is de financiële continuïteit van de organisatie, rekening houdend met de effecten van het nieuwe bekostigingssysteem m.i.v. 2021. De continuïteit wordt bewaakt door het periodiek uitvoeren van een complete risicoanalyse en door het periodiek opstellen van meerjarenramingen (zowel balans als exploitatierekening). Verder zijn diverse interne en externe financiële kengetallen van belang bij overwegingen om het eigen vermogen in te zetten t.b.v. het primaire proces.

Onderstaande kengetallen zijn KPI's (kritische procesindicatoren), waarop tijdens de planning/controlcyclus wordt gestuurd:

KPI 16: De solvabiliteit ((eigen vermogen + voorzieningen) / totaal vermogen) is structureel min. 50% (OCW: min. 20%).

KPI 17: De liquiditeit (vlottende activa / vlottende schulden) is structureel min. 200% (OCW: 50% - 150%).

KPI 18: Het weerstandsvermogen (eigen vermogen / baten) is structureel min. 20% (OCW: 10% - 40%).

KPI 19: De bufferfunctie (afgeleid van de kapitalisatiefactor) is structureel min. 10% (OCW: max. 5%).

KPI 20: De rentabiliteit gewone bedrijfsuitoefening is structureel min. 0% (OCW: 0% - 5%).

#### Treasurybeleid

In 2019 is gewerkt volgens de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'.



*- richtlijnen inzake beleggingen:*

Middelen die tijdelijk overtollig zijn kunnen in een belegging worden uitgezet.

De periode van het beleggen is eindig en de belegging wordt op een vooraf vastgestelde einddatum terugontvangen.

De hoofdsom van de belegging wordt door de financiële onderneming te allen tijde gegarandeerd. Er wordt niet belegd in achtergestelde spaarrekeningen, achtergestelde deposito's, aandelen, obligaties en derivaten.

Beleggingen moeten vooraf door het College van Bestuur (CvB) ter kennisname aan de Raad van Toezicht (RvT) worden gestuurd.

*- richtlijnen inzake leningen:*

De vereniging geeft geen leningen uit aan derden, noch aan personeel, noch aan andere instellingen of organisaties, tenzij deze lening van toepassing is voor de uitvoering van de wettelijke taak van de vereniging en binnen het doel van de vereniging past.

Bij het aangaan van leningen gaat de vereniging geen extra risico's aan die het voortbestaan van de vereniging of het geven van onderwijs kunnen bedreigen.

De vereniging leent alleen bij financiële instellingen die voldoen aan de eisen zoals opgenomen in artikel 4 eerste lid van de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'.

Leningen moeten vooraf door het College van Bestuur ter kennisname aan de Raad van Toezicht worden gestuurd.

In 2019 is geen sprake van nieuwe uitstaande c.q. aangetrokken leningen c.q. beleggingen.

***Rechtmatigheid***

De rechtmatigheid van de uitgaven wordt bewaakt. Alle uitgaven worden getoetst aan de doelstellingen van de school en aan het vastgestelde inkoopbeleid. Voor uitgaven hoger dan de wettelijk vastgelegde aanbestedingsgrenzen wordt in samenwerking met andere scholen Europees dan wel nationaal aanbesteed. Verder worden voor de grotere uitgaven onder de aanbestedingsgrenzen minimaal drie offertes gevraagd.

Alle facturen worden voor betaling digitaal geaccordeerd door de voorzitter van het CvB gezamenlijk met een lid van het CvB.

<b><i>Kengetallen</i></b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>	<b>richtlijn OCW</b>
Solvabiliteit 1 (eigen vermogen/totaal vermogen)	0,58	0,55	min. 0,20
Solvabiliteit 2 ((EV + voorzieningen)/TV)	0,76	0,74	min. 0,30
Weerstandsvermogen (EV/totale baten)	0,29	0,26	0,10 – 0,40
Kapitalisatiefactor ((balanstotaal – gebouwen en terreinen)/totale baten)	0,50	0,48	0,35

***Onderverdeling kapitalisatiefactor:***

- transactiefunctie (kortlopende schulden/totaal baten)	0,11	0,11	max. 0,12
- financieringsfunctie ((0,5* tot. AW mva)/tot. baten)	0,14	0,14	max. 0,18
- bufferfunctie (saldo) (afdekken onvoorziene risico's)	0,25	0,23	max. 0,05
Liquiditeit (vlottende activa/kortlopende schulden)	3,42	3,10	0,50 – 1,50
Rentabiliteit (resultaat/totaal baten)	0,04	0,01	0 – 0,05

Uit de kengetallen blijkt, dat de financiële positie van de school kan worden omschreven als gezond.



Er is goed nagedacht over alle risico's, die de organisatie kunnen bedreigen. Verwacht wordt, dat aan alle verplichtingen op korte en lange termijn blijvend kan worden voldaan.

#### Ziekteverzuim

2019: verzuimpercentage 3,16%, meldingsfrequentie 0,93, gemiddelde verzuimduur 24,7 dagen.

2018: verzuimpercentage 2,81%, meldingsfrequentie 1,01, gemiddelde verzuimduur 8,8 dagen.

Het ziekteverzuimbeleid blijft ongewijzigd strak ingeregeld. Er zijn geen ziektegevallen met risico op instroom in de WGA.

#### Ontwikkelingen personeel

Er waren in 2019 geen zaken met behoorlijke personele betekenis. Het personeelsbeleid is op orde, hetgeen nadrukkelijk blijkt uit de uitkomsten van onderzoeken naar tevredenheid onder het personeel en hieraan gerelateerd de tevredenheid onder ouders en leerlingen. Het selectie- en aannamebeleid is ongewijzigd en leidt er toe, dat vacatures gelukkig op tijd konden/kunnen worden vervuld.

#### Functiemix

De verhouding tussen LB-, LC- en LD-functies wordt overeenkomstig de afspraak met de MR jaarlijks geactualiseerd en uitgevoerd. We voldoen aan de gestelde criteria.

#### Beheersing van uitkeringen inzake ontslag

In 2019 zijn geen ontslaguitkeringen toegekend, anders dan de wettelijke transitievergoeding. De komende jaren wordt geen beleid gevoerd, dat het toekennen van ontslagvergoedingen zal stimuleren.

#### Aanvullende bekostiging technisch vmbo

De ontvangen middelen zijn ingezet voor de ontwikkeling van beroepsgerichte vakken. Dit betreft zowel de kosten van personeel, dat verder wordt bekwaamd in dit opzicht, als de aanschaf van specifieke inventaris.

#### Prestatiebox

De in het verslagjaar ontvangen gelden zijn in het verslagjaar ingezet voor diverse vernieuwende ontwikkelingen. Dit betreft aan het personeel toegekende ontwikkeluren, waardoor vernieuwingen in het curriculum konden worden doorgevoerd. Ook in de materiële sfeer zijn deze middelen ingezet, vnl. op het gebied van ICT en leermiddelen.

#### Passend onderwijs

De van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs ontvangen bijdragen t.b.v. het verzorgen van passend onderwijs zijn besteed aan alle doelgroepeleringen. De inzet van deze middelen gebeurt planmatig en in goed overleg met alle betrokken partijen in en buiten de school.

### **Continuïteitsparagraaf**

#### Ontwikkeling leerlingen en personeel

De school wordt de komende jaren geconfronteerd met een licht dalend leerlingenaantal. Dit betekent, dat het budget enigszins onder druk komt te staan. Gestreefd wordt naar het tijdig in evenwicht brengen van de baten en de lasten. Hiertoe wordt een zorgvuldig personeelsbeleid gevoerd met aandacht voor een flexibele schil van voldoende grootte.



Het aantal leerlingen en het aantal fte's per personeelscategorie ontwikkelen zich naar verwachting als volgt (peildatum 1 oktober):

Jaar	Leerlingen	Fte CvB	Fte leraren	Fte ondersteunend personeel
2019	1.530	3	102	31
2020	1.517	3	101	31
2021	1.507	3	100	31
2022	1.518	3	101	31
2023	1.506	3	100	31
2024	1.485	3	99	30
2025	1.449	3	97	29

In de prognose van het aantal leerlingen is rekening gehouden met prognoses vanuit de overheid, met historische deelnamepercentages m.b.t. de basisscholen in de regio, en met factoren m.b.t. instroom, uitstroom, opstroom, afstroom en doubleren. Bovenstaande aantallen geven een goed beeld van de verwachtingen.

Het financiële meerjarenperspectief is zichtbaar gemaakt in meerjarenramingen (exploitatie-rekening en balans). Zie hierna in het verslag.

Uit deze ramingen en uit relevante kengetallen blijkt, dat a.g.v. de ontwikkeling van het leerlingenaantal blijvend aandacht moet worden gegeven aan kostenbesparingen, zowel op personeel als op materieel gebied.

#### *Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem*

Het interne risicobeheersings- en controlesysteem maakt onderdeel uit van de reguliere planning/controlcyclus. Dit betekent, dat het onderwerp risicobeheersing regelmatig in de vergaderingen van het CvB aan de orde komt.

Voor het gestructureerd in kaart brengen van de risico's wordt gebruik gemaakt van een digitaal instrument van Naris. Dit instrument wordt zodanig ingericht, dat aan risico's een waarde in geld wordt toegekend. De verwachte gevolgen worden benoemd en tevens wordt de kans op financiële en imagoschade ingeschat. Noodzakelijke beheersmaatregelen worden ook in deze tool ingevoerd. Op basis van de totale invoer wordt een simulatie toegepast volgens een wetenschappelijke methode, waaruit een benodigd weerstandsvermogen volgt, dat wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Aan dit kengetal kan een waarde volgens een normtabel worden toegekend.

Jaarlijks worden de risico's geactualiseerd. Dit betreft het verwijderen van niet meer bestaande risico's, het toevoegen van nieuwe risico's en het wijzigen van eerder gesignaleerde risico's. In 2019 zijn de bestaande risico's waar nodig in lichte mate aangepast. Een voorbeeld is het wijzigen van het risico op het mislukken van samenwerking in een beroeps-campus. In 2018 was hierbij nog sprake van een investering in een nieuw gebouw. In 2019 is duidelijk geworden, dat de school het gebouw kan huren. Dit verlaagt het financiële risico aanmerkelijk (-€ 275.000). Verder is een nieuw risico (€ 75.000) toegevoegd i.v.m. het realiseren van een Technasium. Mocht dit nieuwe onderwijsconcept (deels) mislukken, dan heeft dit een negatieve impact op de beeldvorming m.b.t. de school. Vandaar, dat dit onderdeel is meegenomen in de totale risico-analyse.

Het totaalbedrag van alle risico's bedraagt € 5.335.000. Deze risico's zullen zich vanzelfsprekend niet allemaal tegelijk en in maximale omvang voordoen. Daarom is een risicosimulatie uitgevoerd met als uitkomst, dat bij 95% zekerheid een weerstandscapaciteit nodig is van € 2.324.559. De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 4.374.870. Dit is ruim voldoende om het risicobedrag af te dekken.



### Belangrijkste investeringen in 2020

In 2020 zal een deel van de leerlingstoelen worden vernieuwd en een aantal airco's worden aangeschaft. De vakgroepen zullen investeren in diverse vernieuwende zaken aansluitend op het vakwerkplan. Voor de komende jaren is voorzien in investering in een Technasium (2021) en in een beroepscampus (inventaris, 2022), zie hierna.

### Duurzaamheid

In 2019 is begonnen met het vervangen van de tl-verlichting door led-verlichting. Dit beleid wordt in 2020 voortgezet. Verder is in 2019 de afspraak gemaakt om het klimaattechnische gebouwbeheersysteem te actualiseren. Er zijn begin 2020 diverse sensoren geplaatst met als doel een lager energieverbruik te realiseren.

### Maatschappelijk verantwoord ondernemen

De organisatie besteedt voortdurend aandacht aan het milieu. Dit komt tot uiting in het bewust verbruik van energie en water. Door de vakgroepen wordt gebruik gemaakt van materialen, die het milieu zo min mogelijk belasten.

Wat de sociale omstandigheden betreft, blijkt uit medewerkerstevredenheidsonderzoeken, dat er een zeer hoge mate van tevredenheid is onder het personeel. Dit gaat over aspecten van veiligheid, gezondheid, arbeidsomstandigheden, arbeidsvoorwaarden en werkdruk.

Economisch gezien draagt de school zeker bij aan de creatie en verspreiding van kennis via onderzoek en ontwikkeling.

### Beroepscampus

Sinds eind 2018 is de school betrokken bij de realisatie van een beroepscampus VMBO/MBO, in samenwerking met Gemeente Goeree-Overflakkee, RGO Middelharnis (openbare school voor VO), Lentiz Onderwijsgroep (VO/MBO) en Albeda College (MBO).

Ook de eilandelijke ondernemers worden meegenomen in het tot stand brengen van de campus i.v.m. de grote vraag naar praktisch goed opgeleide arbeidskrachten.

Als gevolg hiervan is sprake van een sterke verbinding tussen de drie O's (overheid, onderwijs en ondernemers), met als belangrijk resultaat een doorlopende leerlijn van VO naar MBO voor alle beroepsgerichte profielen en de uitstroom van gekwalificeerde arbeidskrachten richting eilandelijke banen.

De oplevering van campus Zuid wordt eind 2020 verwacht; campus Noord (waarin onze school deels zal worden gehuisvest) zal waarschijnlijk eind 2021 gerealiseerd zijn.

Er zal geen sprake zijn van investeringskosten in het gebouw zelf. Momenteel wordt een beheerstructuur voor de totale campus door partijen uitgewerkt met als uitgangspunt, dat (o.a.) onze school huurder zal zijn. Met deze lasten is in de meerjarenraming al rekening gehouden.

In 2021 is rekening gehouden met een investering in inventaris.

### Technasium, onderzoek

Het verwerven van onderzoeksvaardigheden krijgt een steeds grotere plaats in het curriculum. Het is belangrijk om deze vaardigheden in een vroeg stadium te ontwikkelen ter voorbereiding op deelname aan het hoger en wetenschappelijk onderwijs.

Een nieuwe ontwikkeling hierin is de ontvangen toestemming om Technasium-onderwijs aan te bieden in havo en vwo. Het schooljaar 2019-2020 is een proefjaar, maar m.i.v. het schooljaar 2020-2021 wordt dit type onderwijs officieel aangeboden. Met name de vaardigheden m.b.t. onderzoek en ontwikkeling zullen hierbij grote aandacht krijgen. Realisatie vindt plaats in samenwerking met instellingen en het bedrijfsleven. Dit zal tot uiting komen in het door leerlingen werken aan echte opdrachten, waarbij de verkregen resultaten de opdrachtgevers daadwerkelijk zullen helpen om een bepaalde casus op te lossen.

### Internationalisering

Met diverse onderwijsinstellingen in verschillende landen wordt al jaren intensief contact onderhouden in



de vorm van uitwisselingsprogramma's, deels gefinancierd met Europese subsidies. Het is van belang om leerlingen internationale ervaringen mee te geven, die bijdragen aan hun vorming en ontwikkeling i.v.m. een waardevolle bijdrage aan de maatschappij.

### **Maatschappelijke onderwerpen**

#### *Strategisch personeelsbeleid*

Ons strategisch personeelsbeleid is erop gericht om de ontwikkeling van eigentijds en toekomstbestendig onderwijs te stimuleren door de onderwijskundige doelen (SBP) van onze scholengemeenschap te koppelen aan de professionele ontwikkeling van onze medewerkers. Die koppeling vindt plaats in de gesprekscyclus. Wij zien het als een belangrijk aangrijpingspunt voor enerzijds de verbetering van de onderwijskwaliteit en anderzijds van de professionele ontwikkeling van onze medewerkers.

#### *Passend onderwijs*

Onze scholengemeenschap is in nauwe samenwerking met het regionale samenwerkingsverband actief aan het werk met het onderwijs meer inclusief te maken voor alle leerlingen in alle onderwijs-afdelingen. Waar mogelijk wordt een passend onderwijsaanbod aangeboden voor elke leerling, zodat zij/hij zich kan ontwikkelen in zijn of haar eigenheid en in de gemeenschap van de groep. Het ondersteuningsprofiel van de school voorziet in een scala van ondersteuningsmogelijkheden ter voorkoming van afstroom, uitval en voortijdig schoolverlaten en beschikt over voldoende professionele deskundigheid om dat te realiseren.

#### *Allocatie van middelen naar schoolniveau*

CSG Prins Maurits heeft één locatie en daardoor is dit punt niet van toepassing op onze scholengemeenschap.

#### *Werkdruk*

Uit recent onderzoek via de reguliere interne tevredenheidsonderzoeken en een onderzoek door de MR is gebleken dat het thema "werkdruk" nauwelijks leeft onder de medewerkers. Samen met de MR en de directie van de school is een duidelijk en transparant taakbeleid gerealiseerd dat voorkomt dat er té veel werk in té weinig tijd door een beperkt aantal mensen wordt verricht.

(Jonge) beginnende medewerkers krijgen een substantiële ondersteuning in tijd en begeleiding op de werkplek van de interne academie met uitzicht op een vaste baan. Met inzet van een goede jaarplanning, loopbaanbegeleiding en ontwikkelgesprekken voor elke werknemer worden goede afspraken gemaakt over wat van haar of hem (niet) wordt verwacht. Iedere vorm van vooraf overeengekomen overwerk wordt bovendien gecompenseerd.

#### *Onderwijsachterstanden*

Binnen de reguliere basisondersteuning en eventueel aanvullende verbrede ondersteuning worden leerlingen geholpen bij een eventuele onderwijsachterstand. Iedere leerling wordt door de eigen mentor nauwlettend gevolgd. Alle signalen die kunnen wijzen op een dreigende of hardnekkige leerachterstand worden in goed overleg met de coördinatoren onderwijsondersteuning (COO) in kaart gebracht en omgezet in een handelingsplan op basis van een PDCA-cyclus. Daarnaast beschikt de school over een trajectklas en een aantal interne professionals die de ondersteuning coördineren. Uitgangspunt is dat iedere docent in principe de verantwoordelijkheid heeft voor vakinhoudelijke ondersteuning, de mentor voor sociaal-emotionele ondersteuning en de COO voor het mobiliseren van externe ondersteuning in samenwerking met het samenwerkingsverband passend onderwijs.

#### *Vmbo-techniek*

Onze scholengemeenschap werkt met de Regionale Scholengemeenschap Goeree-Overflakkee samen in een regiodeal t.a.v. Sterk Techniekonderwijs. Met behulp van de extra subsidie wordt stevig geïnvesteerd in versterking van het techniekonderwijs, zowel regionaal als op schoolniveau. Op Goeree-Overflakkee wordt een regionale beroepscampus gebouwd waarin alle leerlingen eigentijds



techniekonderwijs kunnen ontvangen. In de onderbouw worden deze leerlingen voorbereid op een goed afgewogen keuze voor een specifieke keuze binnen het totale vmbo-aanbod. Daarnaast initieert de school duurzame samenwerking en participeert in een regionaal netwerk van bedrijven ten einde het leren in een realistische context te kunnen realiseren.

#### Toetsing en examinering

CSG Prins Maurits wil zich graag verantwoorden over de kwaliteit van toetsing in alle leerjaren en afdelingen. Het toetsbeleidsplan schetst het kader waarbinnen toetsing op CSG Prins Maurits wordt gerealiseerd. Toetsbeleid is van groot belang om de kwaliteit van de toetsen binnen de scholengemeenschap te borgen en daarmee de kwaliteit van het onderwijs te bewaken.

Relatie met het SBP 2019-2023: In het domein Onderwijs van het Strategisch beleidsplan is de volgende doelstelling opgenomen, die in dit verband relevant is: De leerlingen volgen onderwijs volgens een concept dat uitgaat van lesgeven op basis van gestelde doelen, evaluatie van behaalde resultaten en leerlinggerichte feedback. Met name de evaluatie van behaalde resultaten en leerlinggerichte feedback raakt aan toetsing.

Relatie met andere documenten: Dit toetsbeleidsplan is de verbinding tussen andere documenten die te maken hebben met toetsing. Het betreft dan: het PTO in de onderbouw; het PTA in de bovenbouw; het document 'Kwaliteitsborging schoolexamens CSG Prins Maurits'.

#### Klachten

In het afgelopen jaar zijn geen officiële klachten door ouders/verzorgers, leerlingen of personeel ingediend waar de interne klachtencommissie op moest acteren.

#### Coronavirus

In maart 2020 is Nederland getroffen door een uitbraak van het Coronavirus. Voor ons betekent dit, dat de school gesloten is. Het onderwijs wordt 'op afstand' gegeven. Dit heeft impact op het proces van onderwijsgeven, alhoewel het onderwijs wel door kan gaan. Op dit moment wordt verwacht, dat de financiële impact op het vermogen en het jaarresultaat 2020 beperkt zal zijn, omdat de baten (bekostiging door OCW) gecontinueerd worden en het personeel wordt doorbetaald.

#### Overzicht leden College van Bestuur

A.J. van Heest	voorzitter CvB	Bestuurlijke (onbetaalde) nevenfuncties: lid cliëntenraad De Vliedberg, Ouddorp; voorzitter Stadsraad Goedereede, lid Commissie Intern Toezicht Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Goeree-Overflakkee
J. Hoff	lid CvB (onderwijs)	Bestuurlijke (onbetaalde) nevenfunctie: scriba Hervormde wijkgemeente Zierikzee; voorzitter algemene kerkenraad Hervormde Gemeente Zierikzee
A. van Heinsberg	lid CvB (bedrijfsvoering)	Bestuurlijke (onbetaalde) nevenfunctie: voorzitter kerkenraad Ger. Gem. Nieuwe Tonge

College van Bestuur  
Maart 2020



## 1. Kerngegevens

Bestuursnummer: 42681

Naam vereniging: Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Christelijke Scholen voor Voortgezet Onderwijs op Goeree-Overflakkee te Middelharnis.

School

BRIN: 03RB

Naam school: Christelijke Scholengemeenschap 'Prins Maurits'

Adres: Koningin Julianaweg 57, 3241 XB Middelharnis

Postadres: Postbus 181, 3240 AD Middelharnis

Contactpersoon: dhr. A. van Heinsberg

Tel.: 0187-482745

Internet: [www.csgpm.nl](http://www.csgpm.nl)

Email: [a.vanheinsberg@csgpm.nl](mailto:a.vanheinsberg@csgpm.nl)



## 2. Doelstelling van CSG Prins Maurits: missie en visie

### 2.1 Missie

CSG Prins Maurits wil dé protestants-christelijke school voor voortgezet onderwijs zijn voor leerlingen van Goeree-Overflakkee en de omliggende gebieden. De brede scholengemeenschap biedt alle schooltypen in het voortgezet onderwijs aan, waarbij het onderwijs voldoet aan de intern en extern gestelde kwaliteitseisen.

De grondslag van de Prins Maurits is de Bijbel als het onfeilbare Woord van God en de daarop gegronde Drie formulieren van Enigheid. Voor het personeel zijn deze geschriften leidend voor onderwijs en handelen en iedere medewerker is daarop aanspreekbaar.

Binnen een veilige en respectvolle leeromgeving ontvangt iedere leerling passend onderwijs en ondersteuning, waarbij recht wordt gedaan aan ieders talenten en ambities. De leerling wordt uitgenodigd het beste uit zichzelf te halen, zich te onderscheiden, zijn kennis te vergroten en zich breed te ontwikkelen.

### 2.2 Visie

Prins Maurits leidt leerlingen op tot zelfstandige - aan God en medemens verantwoordelijke - mensen. Het onderwijs is erop gericht om onze leerlingen te vormen tot burgers met een visie die op onze grondslag is gebaseerd.



### 3. Beleid per domein

#### 3.1 Identiteit

*In het gereformeerd belijden hebben we een gemeenschappelijke basis die we voor de leerlingen willen ontsluiten, zodat ze het zich eigen kunnen maken. CSG Prins Maurits is een christelijke school waar, in het besef van de gebrokenheid door de zonde, met liefde en verbondenheid aan God en elkaar wordt geleefd.*

##### *Motivatie*

CSG Prins Maurits is een gemeenschap die leeft vanuit de Bijbel, het Woord van God, de bron en norm voor ons denken en handelen. Binnen deze gemeenschap is er ruimte voor eigenheid en ervaren we verbondenheid in ons gemeenschappelijk perspectief. Het perspectief geeft hoop op Gods genade in Jezus Christus, vanuit het besef van de gebrokenheid van het leven door de zonde. Dit perspectief is bepalend voor ons denken en handelen in deze wereld. De vruchten van het werk van de Geest komen hierin tot uitdrukking. Zoals beschreven in Galaten 5: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid. Samenvattend: wij willen leven uit genade, leven bij het Woord en leven in betrokkenheid op elkaar en deze wereld.

De opleiding van leerlingen tot zelfstandigheid en verantwoordelijkheid heeft veel facetten, maar in de kern gaat het ons om de vorming die gericht is op de eer van God door navolging van Christus in deze wereld, die gekenmerkt wordt door gebrokenheid en complexiteit. Deze vorming helpt onze leerlingen in het doen van 'recht en gerechtigheid' op de plaats waar God hen stelt. Mensen komen immers tot bloei in relatie tot God, de ander, tot de gemeenschap, tot de schepping en tot zichzelf, levend vanuit de genade van God in Christus.

#### 3.2 Onderwijs

*CSG Prins Maurits bevordert binnen een afdelingsspecifiek onderwijskundig concept kennis, kunde en wijsheid, zodat alle leerlingen adequaat worden toegerust voor hun toekomst.*

##### *Motivatie*

Het onderwijs op CSG Prins Maurits legt een stevige basis voor het persoonlijk, moreel, maatschappelijk en beroepsmatig functioneren van de leerlingen. Dat veronderstelt een breed, eigentijds onderwijs- en vormingsaanbod dat gefundeerd is op ambitieuze, maar ook realistische doelen voor elke leerling. Docenten ontwerpen hun lessen binnen een afgesproken concept en besteden aandacht aan leerlingen met verschillende onderwijsbehoeften. Dit bevordert verantwoordelijkheid en zelfstandigheid bij leerlingen.

Het mentoraat is een belangrijke taak en binnen afdelingen is er eenduidigheid in beleid en uitvoering. Voor een succesvol vervolg na CSG Prins Maurits is nodig dat leerlingen zich weten te verhouden tot de wereld om hen heen. Dit impliceert dat kritisch en genuanceerd gereageerd kan worden op vraagstukken en ze zelfstandig en bewust hun loopbaan vervolgen.

#### 3.3 Personeel

*Elke medewerker wordt geleid door bewogenheid voor leerlingen en liefde voor zijn vak. Iedereen verbindt deze grondhouding met zijn of haar pedagogisch en didactisch vakmanschap en integreert die in een eigentijds curriculum.*



#### *Motivatie*

Het beleid voor personeel en scholing veronderstelt een lerende en dienstbare houding bij alle medewerkers. Medewerkers werken vanuit liefde voor jongeren en de vakken waarin gedoceerd wordt. Ze nemen verantwoordelijkheid en leggen verantwoording af om de ontwikkeling van de leerlingen en de school te bevorderen.

De ontwikkeling van de organisatie vraagt in onderwijskundig opzicht om docenten die ruimte geven aan zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van leerlingen. Deze ruimte is gericht op cognitieve ontwikkeling, bekwaamheden en persoonsvorming van leerlingen. Vanwege de verdere digitalisering in de samenleving zijn medewerkers op de hoogte van technologische ontwikkelingen en weten ze die in te zetten in de lessen en de vorming van de leerlingen.

#### *3.4 Leiderschap*

*Medewerkers en leerlingen zijn verantwoordelijk voor hun persoonlijke ontwikkeling en geven medeleiding aan zichzelf. Ze zijn gericht op verbetering, hoge kwaliteit, betrouwbaarheid en een evenwichtige inzet.*

#### *Motivatie*

Leiderschap vindt zijn kracht in persoonlijke verantwoordelijkheid van medewerkers en leerlingen. Dit houdt in dat je bereid bent om naar jezelf te kijken, je eigen gedrag te begrijpen en daar waar nodig te veranderen. Aanspreekbaar zijn, open staan voor de dialoog en onderlinge feedback zijn daarbij belangrijke thema's. Iedereen is, als het goed is, in staat om eigen grenzen te bewaken en een situatie te creëren waarin men zichzelf stimuleert om oplossingen te bedenken. Alleen dat zal op de lange termijn onderlinge samenwerking versterken en ervoor zorgen dat er persoonlijke groei en ontwikkeling is.

Medewerkers en leerlingen die leiderschap vertonen weten doelen te creëren en te verwezenlijken. Niet alleen persoonlijke doelen, maar hij of zij richt zich ook op de gezamenlijke doelen die binnen de organisatie gehaald moeten worden. Wie deze twee doelen met elkaar weet te verenigen heeft de kracht om leiding te geven aan zichzelf en anderen. Hij of zij kan de doelen van de organisatie realiseren waarbij gedeelde waarden en normen richtingbepalend zijn.

#### *3.5 School en omgeving*

*CSG Prins Maurits betreft in een open en constructieve samenwerking de omgevingsrelaties actief bij het onderwijs en realiseert mede daardoor een krachtige leeromgeving voor alle leerlingen.*

#### *Motivatie*

Ouderbetrokkenheid heeft positieve effecten op het leren van onze leerlingen. Met betrokken ouders kunnen we op een gelijkgestemde manier de leerlingen benaderen. Ouders kunnen worden toegerust en waar nodig ontstaat een betere leerprestatie. Daarnaast biedt ouderbetrokkenheid mogelijkheden om de ouders formeel via de MR en informeel via de ouderpanels respectievelijk mee te laten beslissen en denken over het beleid van de school.

Binnen onze scholengemeenschap leggen we waar dat kan een relatie tussen binnen- en buitenschools leren. We beschikken inmiddels over een groot netwerk van partners dat ingezet wordt ten dienste van de talentontwikkeling van onze leerlingen. We doen dat in de wetenschap dat een combinatie van talentontwikkeling binnen en buiten de school een ontwikkeling stimuleert die leerlingen motiveert het beste uit zichzelf te halen, successen te boeken en daarop trots te zijn. Ze krijgen de smaak te pakken om hun prestaties te verbeteren. Die ontwikkeling vergroot de handelingsmogelijkheden van onze leerlingen, waardoor ze met meer plezier naar school gaan en meer zelfvertrouwen krijgen. Bovendien kunnen bepaalde aspecten van talentontwikkeling niet door



school worden geboden, maar juist wel door andere partners. Die overwegingen hebben geleid tot een intensieve samenwerking met regionale partners om leerlingen een kans te geven zich breed te oriënteren en hun talenten op meerdere fronten te ontwikkelen.

### *3.6 Financieel beleid*

De school voert een verantwoord, doelmatig en meerjarig financieel beleid aan de hand van indicatoren en kengetallen.

#### *Motivatie*

Het is een wettelijke taak om onafhankelijk en deugdelijk intern toezicht mogelijk te maken. Een van de taken van de Commissie van Toezicht als interne toezichthouder is het toezien op de financiële doelmatigheid. Dit betreft het kosten- en doelbewust aanwenden van onderwijskosten. In het bestuursverslag wordt hierover verantwoording afgelegd.

Het toezicht m.b.t. doelmatigheid is op dit moment binnen de sector voortgezet onderwijs nog in ontwikkeling. Vooruitlopend hierop heeft het begrip 'doelmatig' een plaats gekregen in het interne bestuurlijk toetsingskader (BTK). Voorgenomen kosten worden getoetst aan de overeengekomen doelstellingen van de organisatie.



## 4. Organisatiestructuur

### 4.1 Vereniging en verenigingsbestuur

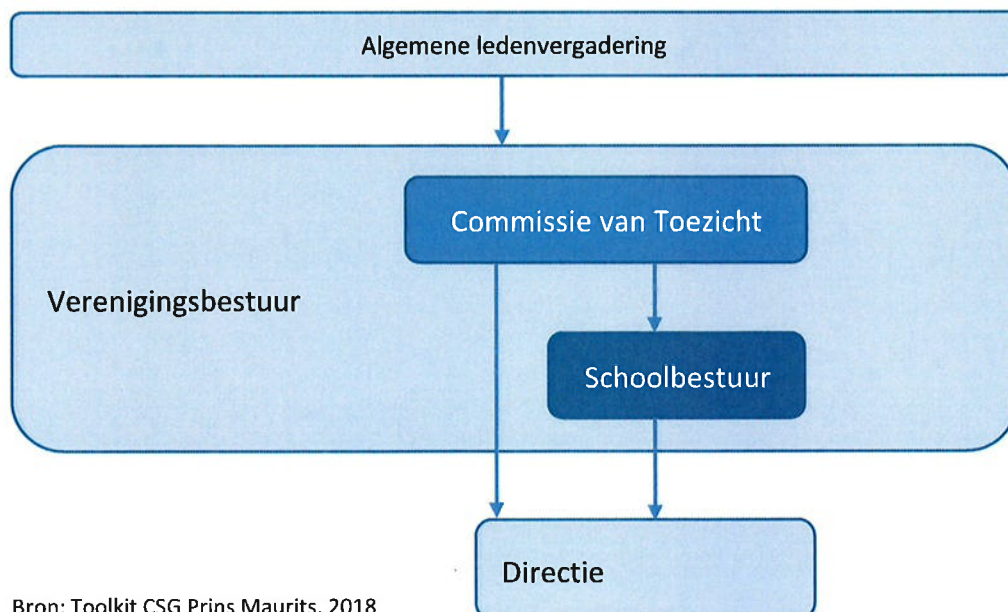
De doelstelling van de 'Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Christelijke scholen op Goeree en Overflakkee' is de juridische basis voor CSG Prins Maurits. Het verenigingsbestuur is het bevoegd gezag. Tijdens een jaarlijkse algemene vergadering legt het bevoegd gezag verantwoording af aan de vereniging en kunnen leden van het bevoegd gezag worden gekozen. De bestuursstructuur van CSG Prins Maurits is vastgelegd in een leidraad, de zgn. Toolkit.

Het *Verenigingsbestuur* van CSG Prins Maurits bestaat uit het *Schoolbestuur* en de *Commissie van Toezicht*. De Toolkit beschrijft de taken, rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het Verenigingsbestuur, het Schoolbestuur en de Commissie van Toezicht evenals de werkwijze van deze gremia.

Als bestuursmodel hanteert CSG Prins Maurits de 'functionele scheiding'. Dit impliceert dat het bestuur bestaat uit interne toezichthouders en bestuurders (zie onderstaand schema). Er zijn specifieke taken voor het Schoolbestuur en specifieke taken voor de Commissie van Toezicht. Er zijn bij CSG Prins Maurits ook taken die het Schoolbestuur en de Commissie van Toezicht samen vervullen. Het gaat hierbij met name om de bewaking van de levensbeschouwelijke identiteit.

Als besturingsfilosofie hanteert het Schoolbestuur van de vereniging 'besturen op hoofdlijnen'. Het Schoolbestuur initieert het beleid van de organisatie op hoofdlijnen en stelt deze vast. De directie is verantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van het beleid. In het managementstatuut is de verhouding tussen bestuur en directie vastgelegd.

De 'Code Goed Onderwijsbestuur VO' is van toepassing op CSG Prins Maurits. De school is lid van de VO-raad. In 2019 is niet afgeweken van de Code Goed Onderwijsbestuur. In 2019 was geen sprake van zaken met een behoorlijke politieke of maatschappelijke impact.



Bron: Toolkit CSG Prins Maurits, 2018



**4.2 Management**

De directie bestaat uit de rector, een conrector onderwijs en een conrector bedrijfsvoering. De directie stuurt de teamleiders aan, die op hun beurt leiding geven aan hun teamleden.

**4.3 Ontwikkelingen in bestuursstructuur**

M.i.v. 1 januari 2020 is de onder 4.1 genoemde bestuursstructuur gewijzigd in een Raad van Toezicht/College van Bestuur-model.



## 5. Managementrapportage

### Kwaliteitszorg

#### Intern kwaliteitsbeleid

Het kwaliteitsbeleid is vastgelegd in het jaarplan Kwaliteitszorg CSG Prins Maurits. In dit jaarplan zijn de volgende doelen geformuleerd:

1. de teamplannen bevatten uitspraken over doelstellingen, resultaten (opbrengsten/onderwijsproces) en evaluatie, waarbij zichtbaar is dat er cyclisch gewerkt wordt aan verbeteringen;
2. de vakwerkplannen bevatten in de actieplannen en meerjarenplannen uitspraken over doelstellingen, resultaten (opbrengsten/onderwijsproces) en evaluatie, waarbij zichtbaar is dat er cyclisch gewerkt wordt aan verbeteringen;
3. verbetering van de procedure en kwaliteit van toetsing binnen de vakken (onderbouw);
4. de individuele docenten formuleren binnen het IPB resultaten die herleidbaar zijn tot de doelen van het team en de vaksectie waartoe ze behoren;
5. de directie stuurt aantoonbaar op de verbetering van de onderwijskwaliteit

#### Ontwikkelingen per doel

Ad. 1/2. Alle vaksecties en teams hebben een actieplan/teamplan volgens een vastgesteld format waarin de verbinding wordt gelegd met het strategisch beleid, KPI's en het Toezichtkader van de Inspectie.

Ad. 3. In de afgelopen jaren is er gewerkt met het instrument RTTI om de kwaliteit van toetsing te borgen en verder te verbeteren. In het cursusjaar 2018/2019 en 2019/2020 zijn naar aanleiding van de landelijke discussie over de kwaliteit van schoolexamens aanpassingen doorgevoerd in de procedures ten aanzien van de afname van de schoolexamens.

Ad. 4. In het IPB-gesprek formuleert elk personeelslid de persoonlijke doelen en resultaten.

Ad. 5. De kwaliteitscyclus functioneert op alle niveau's binnen de school, dat wil zeggen op strategisch niveau (managementrapportages), tactisch niveau (teamplannen/vakwerkplannen) en operationeel niveau (IPB). In deze cyclus wordt kwantitatieve informatie gebruikt vanuit MMP/Vensters/DUO/eigen onderzoeken en kwalitatieve informatie vanuit de gesprekken/evaluaties.

#### Extern kwaliteitsbeleid

Het extern kwaliteitsbeleid bestaat in de eerste plaats uit de verticale verantwoording naar de Inspectie en de horizontale verantwoording naar ouders/kerken/basisscholen uit het voedingsgebied/samenwerkingspartners. Deze verantwoording krijgt vorm in het jaarverslag, in de publieksversie van het jaarverslag op [www.csgpm.nl](http://www.csgpm.nl) en in gesprekken met het ouderpanel, kerken, in bijeenkomsten met de toeleverende basisscholen en de andere samenwerkingspartners.

Het extern kwaliteitsbeleid bestaat in de tweede plaats uit actieve participatie in verschillende onderwijsnetwerken, die deels verbonden zijn met het DCO (Dienstencentrum Onderwijs)-platform Zeeland en deels met landelijke of identiteitsgebonden netwerken. In deze netwerken wordt kennis opgedaan en vindt intervisie plaats. Voor kwaliteitszorg wordt geparticipeerd in het DCO-platform (Zeekwal) en in de klankbordgroep Vensters van de VO-raad.



### Onderwijskundige ontwikkelingen

Op grond van het Strategisch Beleidsplan 2015-2019 heeft in 2019 het accent gelegen bij de volgende ontwikkelingen:

1. De ontwikkeling van een programma van toerusting en vorming binnen de afdelingen/teams en vakgroepen passend bij de leerlingen.
2. Het aanbieden van onderwijs volgens een concept dat uitgaat van lesgeven op basis van gestelde doelen, evaluatie van behaalde resultaten en leerlinggerichte feedback.
3. Het ontwikkelen en uitvoeren van een programma voor maatwerk dat mogelijkheden biedt voor afstemming op individuele leerbehoeften en ontplooiing.
4. De oriëntatie van leerlingen op hun loopbaanontwikkeling binnen en buiten de school.
5. Het begeleiden van leerlingen om vanuit een betrokken en verantwoordelijke houding een bijdrage aan de samenleving te leveren.

In 2019 is in de loop van het jaar het nieuwe Strategisch Beleidsplan 2019-2023 in werking getreden, waaraan de onderstaande onderwijskundige doelen zijn verbonden (het nummer van het doel refereert aan het Strategisch Beleidsplan 2019-2023).

Nr.	Doelen
1	De christelijke identiteit van de school wordt niet alleen beleden, maar ook beleefd in de school.
2	Elke afdeling en vakgroep voert een programma voor toerusting en vorming uit, wat past bij de leerlingen.
3	De leerling ontwikkelt vaardigheden op het gebied van omgaan met informatie, kritisch denken, meningsvorming en verwoording.
4	Elke afdeling heeft een onderwijsconcept gericht op het nemen van verantwoordelijkheid en het geven van zelfstandigheid.
5	De leerlingen volgen onderwijs volgens een concept dat uitgaat van lesgeven op basis van gestelde doelen, evaluatie van behaalde resultaten en leerlinggerichte feedback.
7	De vaksecties leggen uit op welke wijze het vak / curriculum zich verhoudt tot wat van leerlingen in deze tijd (vervolgonderwijs/werkveld) wordt verwacht.
11	Leerlingen formuleren doelen passend bij hun loopbaanontwikkeling en kunnen daarop reflecteren.

### Onderwijsprestaties

De onderwijsprestaties van de CSG Prins Maurits worden op hoofdlijnen gevolgd in het kwadrant van de Inspectie. Op grond van het Strategisch Beleidsplan zijn er twee KPI's die in dit verband relevant zijn, namelijk:

- a. Elke afdeling heeft een gemiddeld of hoger onderbouwrendement.  
Onderwijsresultatenmodel 2016: de score op de indicator 'onderwijspositie t.o.v. advies PO' is voor alle afdelingen minimaal -0,10.
- b. Elke afdeling heeft volgens de opbrengstenkaart een percentielscore van 75% of hoger.



Uit figuur 1 is af te leiden dat het oordeel van de Inspectie voldoende is en dat de gestelde KPI's worden behaald. De percentielscore van 75% of hoger is af te leiden uit figuur 2.

Figuur 1: Onderwijsresultaten (bron: Inspectie)

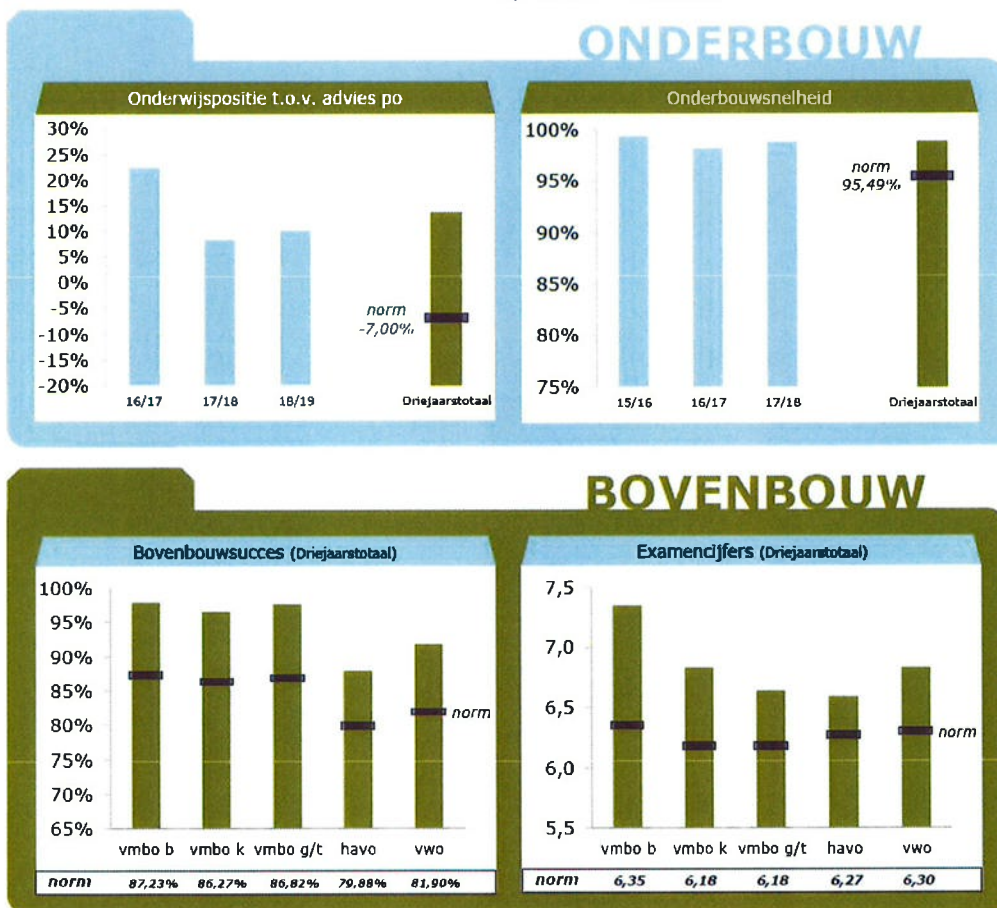
## Onderwijsresultaten 2019

Chr.Sg. Prins Maurits

3241 XB Middelharnis

03RB-0

Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Christelijke Scholen voor Voortgezet Onderwijs op Goeree-Overflakkee



**Berekend  
oordeel**

**VMBO B**  
voldoende

**VMBO K**  
voldoende

**VMBO G/T**  
voldoende

**HAVO**  
voldoende

**VWO**  
voldoende



Figuur 2: Slaagpercentages per afdeling en meerjarig (bron: DUO)

## Wat is het slaagpercentage voor uw school in 2018-2019?

	Slaagpercentage 2018-2019	Landelijk gemiddelde	Percentiel	Aantal deelnemers	Historie				
					14-15	15-16	16-17	17-18	18-19
<b>vmbo-b</b>	100,0%	98,0 %	100	29	100%	100%	100%	100%	100%
<b>vmbo-k</b>	100,0%	95,8 %	100	54	100%	100%	98%	98%	100%
<b>vmbo-(g)t</b>	97,6%	93,0 %	81	83	96%	100%	99%	99%	98%
Economie	100,0%	92,8 %	100	37	90%	100%	50%		100%
Intersectoraal programma	33,3%	88,9 %	5	3				88%	33%
Landbouw	100,0%	93,1 %	100	2					100%
Techniek	100,0%	94,5 %	100	15					100%
Zorg en Welzijn	100,0%	93,0 %	100	26	100%	100%			100%
<b>havo</b>	98,8%	88,3 %	98	81	96%	90%	90%	97%	99%
Cultuur/Maatschappij	100,0%	88,1 %	100	1	100%	86%	100%	100%	100%
Economie/Maatschappij	100,0%	88,0 %	100	35	95%	85%	92%	95%	100%
Natuur/Gezondheid	100,0%	86,4 %	100	18	96%	89%	89%	100%	100%
Natuur/Techniek	100,0%	91,4 %	100	11	100%	100%	88%	100%	100%
Profielcombinatie (EMCM)	83,3%	87,4 %	31	6	90%	100%	86%	100%	83%
Profielcombinatie (NTNG)	100,0%	91,4 %	100	10	100%	100%	85%	93%	100%
<b>vwo</b>	100,0%	90,8 %	100	44	97%	97%	100%	97%	100%
Economie/Maatschappij	100,0%	90,1 %	100	6	100%	89%	100%	100%	100%
Natuur/Gezondheid	100,0%	86,3 %	100	3	89%	100%	100%	100%	100%
Natuur/Techniek	100,0%	93,2 %	100	2	100%		100%	100%	100%
Profielcombinatie (EMCM)	100,0%	90,5 %	100	13	100%	100%	100%	100%	100%
Profielcombinatie (NTNG)	100,0%	93,0 %	100	20	100%	100%	100%	91%	100%

## Legenda percentielscore

- Percentielscore 75 of hoger (25% best presterende scholen)
- Percentielscore tussen 25 en 75
- Percentielscore 25 of lager (25% slechtst presterende scholen)



### **Toelatingsbeleid**

De leidende rol van de Bijbel maakt dat we een duidelijk toelatingsbeleid hebben. Voor toelating tot de CSG Prins Maurits dient er een relatie met een protestants-christelijk kerkgenootschap te zijn. Is dat niet het geval dan volgt een toelatingsgesprek. Het respecteren van de grondslag van de school is een vereiste. Verder verwachten we van al onze leerlingen dat zij deelnemen aan alle identiteitsgebonden activiteiten en lessen van de school. En zij dienen zich te onthouden van uitingen die de identiteit van de school of het onderwijs ondergraven. Op [www.csgpm.nl](http://www.csgpm.nl) is dit beleid gepubliceerd.

### **Internationalisering**

In het cursusjaar 2018/2019 is op basis van het beleidsplan voor Internationalisering gewerkt aan de volgende doelen en ontwikkelingen:

1. het ontwikkelen en uitvoeren van internationaliseringsactiviteiten binnen de vakken, zoals bijvoorbeeld een internationaal wiskunde D-project in het Vwo;
2. het uitvoeren van activiteiten gericht op versterkt talenonderwijs in de vorm van de inzet van 'native speakers' voor Duits en Frans en het aanbieden van taalcertificaten Goethe en Cambridge;
3. het uitvoeren van twee gesubsidieerde Erasmus-KA2-projecten in samenwerking met onze partnerscholen in Roemenië, Hongarije en Frankrijk;
4. het uitvoeren van verschillende niet-gesubsidieerde projecten met partnerscholen in Duitsland en Frankrijk en een verzorgingstehuis in Roemenië;
5. het uitvoeren van een Google Classroom-project met een school in India;
6. het uitvoeren van een project in samenwerking met de Stichting Friedensstimme in Rusland.

Het meedoen aan internationaliseringsactiviteiten is op vrijwillige basis.

De toekomstige ontwikkelingen in internationalisering zijn deels afhankelijk van subsidiemogelijkheden en deels van de bereidheid van ouders om bij te dragen in dergelijke projecten. CSG Prins Maurits wil de bestaande ontwikkelingen continueren.

# RISICO-ANALYSE PER 31-12-2019

## 1. Algemeen

De CSG Prins Maurits acht het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de vereniging.

Om inzicht in de risico's te kunnen verkrijgen is een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is tevens het weerstandsvermogen berekend.

## 2. Risicoprofiel

Om de risico's in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld.

Risico	Omschrijving	Gevolgen	Maatregelen	Kans	Financieel gevolg	Involed
R11	Verlies van christelijke identiteit	Financieel - Verlies van leerlingen; Aantasting onderlinge samenhang binnen de school (tussen personeelsleden) / 'wij-gevoel' neemt af, Imago - Imagoschade	Actief - Identiteit duidelijk profileren (ook naar niet-christelijken). Zorgvuldig benoemen in sollicitatiegesprekken en in IPB-cyclus. Thematiek agenderen. Samenwerking zoeken met gelijkgezinden. Drempel opwerpen tegen instroom van zich niet-christelijk noemende leerlingen. Opmerking: Financieel gevolg ingeschat op basis van een leerlingenterugloop van 25% van het huidige aantal. Terugloop van 380 leerlingen. Minder budget: 380 * € 8.500 = € 3.230.000. Minder kosten: 380 lln / 20 lln p/ fte = 19 fte * € 80.000 = € 1.520.000. Netto financieel gevolg is € 1.710.000. Bij R3 is reeds rekening gehouden met een stuk leerlingendaling (€ 450.000). Hier is sprake van een surplus-risico, dus € 1.710.000 min € 450.000 = € 1.260.000.	20%	max. € 1.260.000	12.53%

R42	Hacken van informatiesyste men. Lekken van vitale data. Ongemerkt wijzigen van resultaten.	Financieel - Verstoring van essentiële processen., Imago - Interne organisatie niet op orde.	Actief - Backup-procedures met geborgde opslagfaciliteiten (extern en intern). Tijdig installeren van beveiligingsupdates. Vanaf mei 2018 geldt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Om de verplichtingen op grond hiervan correct uit te voeren is een FG (functionaris gegevensbescherming) benoemd (samen met andere scholen), is een interne werkgroep ingesteld en wordt een stappenplan gevolgd (opgesteld door Wille Donker Advocaten).	50%	max. € 300.000	11.17%
R3	Niet halen kritische massa leerlingenaanta llen (1450-1500 leerlingen)	Financieel - Ontslag personeel; Sluiten afdeling; Minder bekostiging, Imago - Versmalling aanbod; Concessies aan kwaliteit van de dienstverlening	Actief - Actief en professioneel PR-/marketingbeleid. Monitoren demografische ontwikkelingen. Regelmatig leerlingenprognoses opstellen. Contact houden met de gemeente over demografische ontwikkelingen. Samenwerking zoeken. De mogelijkheid om een conceptuele aanpassing te doen. Financieel gevolg is € 450.000. Is gebaseerd op leerlingendaling van 100 leerlingen. Minder kosten: 1 personeelslid op 20 lln, dus 5 fte overtollig personeel (€ 400.000). Daarnaast minder bekostiging: 100 lln x € 8.500 is € 850.000.	50%	max. € 450.000	11.07%
R38	Nieuw bekostigingsmodel VO.	Financieel - Minder budget agv nieuwe berekeningswijze (-3,2%),., Imago - Huidige onderwijsaanbod kan mogelijk niet meer in totaal worden aangeboden.	Actief - Rekening houden met een mogelijke terugval van ongeveer 2% in het budget vanaf 2021. Goed volgen van wet- en regelgeving en contacten met andere scholen/organisaties onderhouden. Er komt een overgangsregeling.	50%	max. € 250.000	6.21%

R7	Overheid knijpt in de bekostiging.	Financieel - Financiële gevolgen; Personele consequenties, Imago - Conceptuele consequenties. Dit kan het einde betekenen van Leerwerktrajecten, enz.. Instandhouden van onderwijsconcepten kan onder druk komen te staan.	Actief - Intern bezuinigen.Creëren van flexibele schil in het personeelsbestand.Payrolling.Hanteren strakke begroting en meerjarenraming.Aanpassen groeps grootte.Verschralen van het onderwijsaanbod.	70%	max. € 150.000	5.22%
R32	(Roep om) afschaffing van art. 23 Grondwet (vrijheid van onderwijs).	Financieel - Geen inkomsten meer vanuit de overheid; Aanpassing toelatingsbeleid personeel en leerlingen; School krijgt karakter van een staatsschool., Imago - Lagere onderwijskwaliteit (onderzoek wijst uit, dat christelijke scholen relatief gezien een hogere onderwijskwaliteit realiseren).	Actief - De roep om afschaffing van artikel 23 van de Grondwet is ook een uitdaging aan christelijke onderwijsinstellingen om te laten zien, dat goed onderwijs vanuit een specifieke identiteit echt verschil maakt. M.a.w., de school moet op haar identiteit passen, herkenbaar blijven. Overwegen om christelijke school te blijven en zelf voor inkomsten te zorgen (particuliere voortzetting).Creëren van een derde geldstroom.	30%	max. € 300.000	4.44%
R30	Veranderingen in rechtspositie personeel.	Financieel - Vaak financieel en organisatorisch., Imago - Imagoschade.	Actief - CAO en ontwikkelingen volgen. Reserves op peil houden.	50%	max. € 150.000	3.73%
R35	Toenemende concurrentie vanuit de regio.	Financieel - Minder instroom van leerlingen., Imago - Andere scholen adverteren met 'specialties'.	Actief - Actief en professioneel PR-/marketingbeleid.Onderscheidend vermogen vergroten.	50%	max. € 150.000	3.72%

R45	<p>Samenwerking in beroepscaampus komt niet of niet goed tot stand.</p>	<p>Financieel - Verwachte instroom van 30 leerlingen per jaar extra mbt klas 3 en 4 blijft uit. Dit scheelt 3 fte's budget per jaar, totaal € 240.000. Er zijn dan geen extra kosten ter grootte van 1,5 fte (20 leerlingen per docent), is € 120.000. Negatief saldo is dan € 120.000. Risico op verlies van investeringswaarde: € 150.000 inventaris: stel 50% = € 75.000., Imago - Negatieve uitstraling op de omgeving. Er zijn nl. verwachtingen gewekt.</p>	<p>Actief - Processen met deelnemende partijen goed volgen wat betreft besluitvorming. Financieel investeringsplafond (€ 150.000 inventaris) bewaken. Eenduidige communicatie, intern en naar derden.</p>	<p>70%</p>	<p>max. € 75.000</p>	<p>2.61%</p>
R41	<p>Toename kosten openbaar vervoer.</p>	<p>Financieel - Afname leerlingenaantal door te hoge vervoerskosten., Imago - N.v.t.. Prijsvorming vindt plaats in proces provincie/OV-bedrijf.</p>	<p>Actief - Onderhouden van contacten met politiek en OV-bedrijf.</p>	<p>70%</p>	<p>max. € 75.000</p>	<p>2.61%</p>
R21	<p>Geweldsincident op school</p>	<p>Financieel - Procedures worden strakker. Welbevinden personeel neemt af, Imago - Imago school verslechtert. Toename angstgevoel.</p>	<p>Actief - Geen bijzondere maatregelen, 'dit overkomt je'.</p>	<p>70%</p>	<p>max. € 100.000</p>	<p>2.61%</p>

R1	Niet in staat om gekwalificeerd personeel aan te trekken.	Financieel - Lesuitval; Kostenstijging werving en selectie; Eventueel inhuur bij derden., Imago - Versmalling aanbod; Lesuitval; Kwaliteit onderwijs neemt af.	Actief - Meer lange termijn-denken (vooruit kijken) zodat eerder inzichtelijk is wanneer personeel moet worden gewonnen. Profileren op imago. Aanbieden studiefaciliteiten. Leef tijdsbewust benoemen. Via IPB-traject personeel 'dwingen' om te scholen. Samenwerking met gelijkgezinde scholen. Onderhouden van functiemix (promotiemogelijkheden voor LB- en LC-leraren). Streven naar meerdere bevoegdheden per leraar.	70%	max. € 75.000	2.61%
R6	20% van de leerlingen slaagt niet voor het centraal eindexamen (5-10% extra t.o.v. huidige aantal)	Financieel - Dalende instroom (komende 4 jaar); Negatieve tendens onder personeel waardoor verloop mogelijk toeneemt, Imago - Negatieve publiciteit	Actief - Samenstelling instroom kritisch beoordelen. Borgen kwaliteit schoolexamens (gebruik maken van formats). Bevoegd personeel Continue analyse van de onderwijsresultaten (leerlingen en personeel) en daarop bijsturen. Verantwoording vragen aan sectieleiders en docenten en verbeteracties afspreken (IPB-cyclus) Dalende instroom van (stel) 20 leerlingen per jaar. Minder budget: 20 * € 8.500 = € 17.000.	30%	max. € 170.000	2.53%
R17	Personele conflicten	Financieel - Personeelsverloop, ziekteverzuimtoename, stagnatie onderwijsontwikkeling, Imago - Onrust	Actief - Zorgvuldig voeren van IPB-gesprekken. Kwaliteitszorg en tevredenheid personeel maken tot onderdeel van beleid.	50%	max. € 100.000	2.48%
R34	Christelijke identiteit van PO verschuift negatief door samenwerkings scholen in PO.	Financieel - Minder leerlingen, dus minder budget., Imago - Gevolg: christelijke identiteit van de school verwaterf.	Actief - Voorwaarden voor samenwerking goed vastleggen in samenwerkingsovereenkomsten. Identiteit bewaken.	30%	max. € 150.000	2.21%

R2	Kwaliteit teamleiders is onvoldoende.	Financieel - Stilstand in ontwikkeling; Gebrek aan leiderschap (verschillen in leiderschapssijlijen); Slecht functioneren team; Kloof tussen directie en teamleiders; Kloof tussen teamleiders en docenten, Imago - Imagoschade	Actief - Er zijn competentieprofielen opgesteld (wordt op gestuurd).Gesprekencyclus (IPB).Specifieke toerusting door externe partijen.	50%	max. € 75.000	1.87%
R31	Procedures naar aanleiding van klachten.	Financieel - Verscherpt toezicht, juridische procedures, financiële offers, Imago - Imagoschade.	Actief - Lid zijn van landelijke klachtencommissie. Juridische ondersteuning via Verus. Klachten serieus nemen. Communicatie goed houden.	70%	max. € 50.000	1.74%
R20	Toename (complexiteit en kwantiteit) zorgleerlingen	Financieel - Financiële druk, toename scholing, onderwijsprestaties nemen af., Imago - Impact op medeleerlingen, toename werkdruk.	Actief - Actuele zorgstructuur met inschakeling van deskundige derden. Vroegtijdig signaleren van zorgbehoeften.	70%	max. € 50.000	1.73%
R39	Mislukken van samenwerking met christelijk PO	Financieel - Afstroom van christelijke PO-leerlingen naar openbaar onderwijs., Imago - Verwatering van identiteit kan leiden tot uitstroom van huidige christelijke leerlingen.	Actief - Goede relaties onderhouden met PO. Streven naar optimale samenwerking.	30%	max. € 100.000	1.68%
R22	Teruglopen commitment van personeel aan identiteit van de school	Financieel - Veranderen van identiteit van de school, Imago - Afname betrokkenheid op grondslag	Actief - Identiteit is onderwerp in de gesprekscyclus. Identiteit is onderdeel in het toetsingskader en in de kwaliteitszorg.	30%	max. € 150.000	1.67%

ter identificatie

**VAN REE ACCOUNTANTS**

R36	Kwaliteitsniveau PO is niet in orde.	Financieel - Grote afstroom van leerlingen met als gevolg een lager budget., Imago - Slechter presterende school.	Actief - Goede contacten met PO.Bevordering van hoger niveau van toekomstige brugklasleerlingen door aanbieden van projecten (masterclass, Anglia).	60%	max. € 50.000	1.49%
R16	Wegvallen sleutelfiguren in relatie tot kwaliteit van de dienstverlening	Financieel - Geen voortgang in belangrijke diensten, fricties in organisatie, Imago - Onvrede	Actief - Procesbeschrijvingen.Werkzaamheden delen.	50%	max. € 50.000	1.25%
R23	Niet optimaal functioneren ICT	Financieel - Vervelende organisatorische problemen., Imago - Imagoschade.	Actief - Ontwerp van functioneel en technisch ontwerp voorafgaand aan offertetraject.	50%	max. € 50.000	1.24%
R26	Toename (gepercipieerde ) werkdruk.	Financieel - Personeelsverloop. Ziekte. Arbeidsconflicten. Nascholing., Imago - Imagoschade.	Actief - Zorgvuldig taakbeleid.IPB-gesprekscyclus.	50%	max. € 50.000	1.24%
R33	Einde aan aanbieden gymnasium a.g.v. einde aan samenwerking met RGO.	Financieel - Gevolgen voor personeel., Imago - Minder gevarieerd aanbod. Minder aantrekkelijk als school.	Actief - Samenwerkingsovereenkomst getekend door onze school en RGO.	50%	max. € 50.000	1.24%
R37	Nieuwe financiering PrO en LWOO a.g.v. Wet Passend Onderwijs.	Financieel - Minder budget naar school via Samenwerkingsverband Passend Onderwijs., Imago - Minder mogelijkheden om PrO- en LWOO-leerlingen de zorg te bieden, die ze nodig hebben.	Actief - Goede contacten onderhouden met het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs.Deze geldstroom voor de langere termijn inzichtelijk maken.	50%	max. € 50.000	1.24%

R24	Stijging aantal tussenuren voor leerlingen (lesroosterproblematiek)	Financieel - Opvangproblemen, beperking onderwijsaanbod, daling aantal leerlingen, huisvesting., Imago - Onvrede onder leerlingen. Motivatie.	Actief - Analyse problematiek. Oplossingen zijn niet altijd voorhanden.	50%	max. € 50.000	1.24%
R28	Te weinig schaalgrootte	Financieel - Beperken onderwijsaanbod, leerlingdaling, financieel grotere risico's, minder efficiënt werken, Imago - Tunnelvisie	Actief - Zoeken naar samenwerking waar dat kan. Goede PR. Goede kwaliteit leveren.	20%	max. € 100.000	1.00%
R12	Sanering op zorggeld	Financieel - Zwakke instroom vanuit PO. Financieel tekort., Imago - Deskundigheid personeel stagneert, geen ontwikkeling.	Actief - Nauwe samenwerking in de regio. Invoeren van passend onderwijs op regionaal niveau. Zorgprofiel per school formuleren. Regionaal in samenwerking met PO en VO de witte vlekken invullen.	40%	max. € 50.000	1.00%
R43	Groot ongeval tijdens reizen van en naar school of tijdens excursies (NL + buitenland). Verwijtbaar gedrag school.	Financieel - Aansprakelijkstelling door ouders en derden., Imago - Mogelijke verwijtbaarheid richting school.	Actief - Periodiek updaten van verzekeringen.	50%	max. € 50.000	0.93%

R19	Onjuiste vaststelling en werking interne normering	Financieel - Leerlingdaling, claim ouders, Imago - Verkeerde leerlingen gaan over, forse afstroom van leerlingen die diploma niet halen, uitval in MBO en HBO.	Actief - Jaarlijkse evaluatie normeringsgegevens. Methode-onafhankelijke toetsen. Volgen van schoolverlaters.	10%	max. € 150.000	0.75%
R14	Vergrijzing personeelsbest and	Financieel - Hogere salariskosten, vervangingskosten, afstroom ervaren mensen, mogelijk meer ziekteverzuim, Imago - Meer lesuitval, school minder aantrekkelijk voor collega's en leerlingen	Actief - Verjongen personeelsbestand. Inzichtelijk maken bevoegdheden, leeftijden. Tijdig inspelen op benoemingen.	30%	max. € 50.000	0.74%
R18	Medewerkers ontplooiën voor eigen financieel gewin activiteiten die in strijd zijn met wet- en regelgeving	Financieel - Personele consequenties, voortgang organisatie komt in gevaar, Imago - Imagoschade	Actief - Functiescheiding. Procedures zo maken dat meerdere mensen gezamenlijk verantwoordelijk zijn. Voorbeelden zijn: op onrechtmatige wijze middelen aan de organisatie onttrekken, onrechtmatig declareren van subsidies of onrechtmatige betalingen.	10%	max. € 150.000	0.55%
R8	Ongewenst gedrag tussen personeel en leerlingen	Financieel - Arbeidsconflict (en mogelijk ontslag betrokken collega); Onrust onder personeel; Gevolgen voor leerlingeninstroom ('onveilige school'), Imago - Negatieve publiciteit	Actief - Er is een gedragsprotocol. Heldere procedures (geen doofpotbeleid). Zonodig aangifte doen. Overal in het gebouw is er voldoende zicht (transparant gebouw). Cameratoezicht.	20%	max. € 50.000	0.50%

R13	Afschaffen diverse ESF-subsidies.	Financieel - Overtollig personeel., Imago - Mogelijk einde PL-projecten.	Actief - Efficiencyslag.	20%	max. € 25.000	0.25%
R25	Kwaliteit en intensiteit van de verantwoording informatie voldoet niet aan de maatschappelijke verwachtingen.	Financieel - Geen accountantsverklaring. Korting op bekostiging., Imago - Slechte PR. Afname betrokkenheid. Verscherpt toezicht door inspectie.	Actief - Gebruik maken van actuele verantwoordingformats. Overleg met alle stakeholders. Tijdige financiële kwartaalrapportages met jaarprognose.	20%	max. € 25.000	0.25%
R27	Relatie met de MR is niet goed	Financieel - Stagnatie beleidsontwikkeling, Imago - Spanningen onder het personeel	Actief - Regelmatig overleg met MR. MR serieus nemen. Directie is regelmatig bij vergaderingen MR aanwezig. Overleg MR met bestuur (jaarlijks).	20%	max. € 25.000	0.25%
R29	Zeggenschap over het gebouw. Ontstaan van gedwongen medegebruik gebouw. Falende cyclus om kwaliteit van onderwijs in beeld te brengen	Financieel - Beperking vrijheid activiteiten., Imago - PR. Verkeerde uitstraling.	Actief - Relatie met gemeente goed houden.	50%	max. € 5.000	0.12%
R15		Financieel - Verkeerde beslissingen., Imago - Verkeerde beslissingen.	Actief - Planning/controlcyclus.	10%	max. € 25.000	0.12%

R4	Niet in staat om leerlingen te huisvesten binnen de bestaande huisvesting.	Financieel - Vergroten klassen; Roosterproblematiek; Motivatie personeel daalt; Huren van huisvesting in de omgeving, Imago - Slechter gefaciliteerde ruimten elders; Langere reistijden leerlingen/ personeel ivm switchen tussen lokaties	Actief - Extra lokaties bijhuren. Roostermaatregelen.	10%	max. € 15.000	0.07%
R5	Niet realiseren (wettelijke) onderwijstijd	Financieel - Boetes; Verscherpt toezicht vanuit de inspectie, Imago - Klachten ouders; Kwaliteitsvermindering	Actief - Lessen waarnemen in geval van ziekte. Ziekteverzuimbeleid. Extra activiteiten inplannen om zodoende alsnog de onderwijstijd te realiseren.	20%	max. € 5.000	0.05%
R9	Niet goed functioneren bestuurders (professionaliteit bestuurders)	Financieel - Onduidelijke rolverdeling tussen bestuur en toezicht. Belemmering van (onderwijskundige) ontwikkelingen., Imago - Deskundigheid blijft achter bij praktisch.	Actief - Formuleren (competentie)profielen bestuur. Toolkit bestuur en intern toezicht benutten. Vergroten van bereidheid bestuurders/ toezichthouders om zich te verdiepen in voorkomende materie dmv creëren van betrokkenheid.	10%	max. € 5.000	0.02%

R46	Ontwikkeling Technasium levert niet de gewenste kwaliteit op.	Financieel - Lagere instroom van nieuwe leerlingen, Imago - Keuzemogelijkheid Technasium wordt niet voldoende benut. De PM biedt dit regionaal als enige VO-school aan. Komt dit niet goed uit de verf, dan heeft dit een negatief effect op de beeldvorming.	Actief - Nauwgezet volgen van de ontwikkelingen.	50%	max. € 75.000	0.00%
-----	---	---	--	-----	------------------	-------

**Totaal alle risico's: € 5.335.000**

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 5.335.000) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
5%	€ 699.438
10%	€ 805.541
15%	€ 882.561
20%	€ 947.346
25%	€ 1.005.236
30%	€ 1.058.873
35%	€ 1.109.850
40%	€ 1.160.517
45%	€ 1.209.969
50%	€ 1.261.777
55%	€ 1.316.137
60%	€ 1.371.035
65%	€ 1.432.088

70%	€ 1.502.469
75%	€ 1.585.211
80%	€ 1.688.579
85%	€ 1.834.326
90%	€ 2.046.957
95%	€ 2.324.559

Uit de grafiek en de bijbehorende tabel volgt dat 95% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 2.324.559 (benodigde weerstandscapaciteit).

### 3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het geheel aan middelen dat de vereniging daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstand	Capaciteit
Eigen vermogen	€ 4.374.870
<b>Totale weerstandscapaciteit</b>	<b>€ 4.374.870</b>

### 4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Ratio weerstandsvermogen =	Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 4.374.870	=	€ 2.324.559	= 1,88
	Benodigde weerstandscapaciteit				

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van de berekende ratio.



Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

**SAMENVATTING: BATEN MIN LASTEN**

	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Personeel	€ 294.824	€ 163.865	€ 103.423	€ 217.408	€ 175.205	€ 134.395
Materiële zaken	€ 157.037	€ 114.123	€ 136.347	€ 105.886	€ 137.104	€ 151.420
Overige baten - Overige lasten	€ 59.277	€ 40.378	€ 35.179	€ 34.000	€ 34.000	€ 34.000
Rente	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<b>Totaal</b>	<b>€ 77.010</b>	<b>€ 9.164</b>	<b>€ 68.102</b>	<b>€ 77.520</b>	<b>€ 4.101</b>	<b>€ 61.025</b>

	begroting 2020 - 2025
	€ 1.086.919
	€ 802.517
	€ 236.833
	€ 0
<b>Totaal</b>	<b>€ 48.580</b>

omschrijving	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Aantal leerlingen 1-10 (p-1)	1.530	1.517	1.507	1.518	1.506	1.485

**BATEN**

**Personeel**

Lumpsum personeel	€ 10.137.297	€ 9.989.247	€ 9.861.377	€ 9.874.774	€ 9.733.450	€ 9.531.583
Prestatiebox personeel	€ 212.550	€ 208.195	€ 204.845	€ 208.930	€ 204.510	€ 197.475
Functieovernamekosten	€ 252.870	€ 250.728	€ 249.075	€ 250.993	€ 245.910	€ 245.429
Ondersteuningskosten SWW	€ 710.074	€ 710.000	€ 710.000	€ 710.000	€ 710.000	€ 710.000
Overige baten personeel	€ 137.263	€ 146.308	€ 104.000	€ 104.000	€ 104.000	€ 104.000
<b>Totaal personeel</b>	<b>€ 11.450.061</b>	<b>€ 11.304.477</b>	<b>€ 11.120.288</b>	<b>€ 11.148.198</b>	<b>€ 11.000.869</b>	<b>€ 10.789.488</b>

**Materiële zaken**

Lumpsum materieel	€ 1.493.323	€ 1.495.441	€ 1.500.439	€ 1.526.505	€ 1.529.582	€ 1.523.335
Lasmateriaal	€ 484.000	€ 479.888	€ 476.724	€ 480.204	€ 476.408	€ 469.765
Prestatiebox materieel	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000

<b>Totaal materiële zaken</b>	<b>€ 2.277.523</b>	<b>€ 2.276.328</b>	<b>€ 2.277.163</b>	<b>€ 2.306.709</b>	<b>€ 2.305.990</b>	<b>€ 2.293.100</b>
-------------------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

**Overige baten**

Verhuur huisvesting	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
Contributies	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
Overdracht	€ 560.000	€ 555.242	€ 551.582	€ 555.608	€ 551.216	€ 543.629
Baten activiteiten overig	€ 80.000	€ 79.320	€ 78.797	€ 79.373	€ 78.745	€ 77.647
Ruizen en excursies	€ 246.017	€ 237.961	€ 238.392	€ 238.118	€ 236.236	€ 232.941
Overige baten	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000
<b>Totaal overige baten</b>	<b>€ 962.017</b>	<b>€ 948.523</b>	<b>€ 942.771</b>	<b>€ 948.895</b>	<b>€ 942.190</b>	<b>€ 930.116</b>

<b>TOTAAL BATEN</b>	<b>€ 14.889.401</b>	<b>€ 14.628.328</b>	<b>€ 14.349.231</b>	<b>€ 14.404.003</b>	<b>€ 14.249.065</b>	<b>€ 14.011.714</b>
---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

<b>SALDO BATEN EN LASTEN</b>	<b>€ 77.010</b>	<b>€ 0,164</b>	<b>€ 68.102</b>	<b>€ 77.520</b>	<b>€ 4.101</b>	<b>€ 61.025</b>
------------------------------	-----------------	----------------	-----------------	-----------------	----------------	-----------------

**FINANCIËLE BATEN**

Rente bank	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<b>SALDO NA FINANCIËLE BATEN</b>	<b>€ 77.010</b>	<b>€ 0,164</b>	<b>€ 68.102</b>	<b>€ 77.520</b>	<b>€ 4.101</b>	<b>€ 61.025</b>

**LASTEN**

**Personeel**

Personneelkosten Directie	€ 440.763	€ 440.803	€ 442.708	€ 443.879	€ 443.879	€ 443.879
Personneelkosten Leraren	€ 8.799.710	€ 8.783.517	€ 8.684.652	€ 8.577.196	€ 8.466.007	€ 8.293.247
Personneelkosten ODP	€ 1.557.764	€ 1.608.342	€ 1.609.202	€ 1.590.230	€ 1.584.190	€ 1.584.109
Opleiding en naschooling	€ 110.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Werkkostenrupeel	€ 92.000	€ 92.000	€ 92.000	€ 92.000	€ 92.000	€ 92.000
Bedrijfsgezondheidszorg	€ 30.000	€ 30.300	€ 30.600	€ 30.900	€ 31.218	€ 31.530
Overige personele lasten	€ 95.000	€ 95.000	€ 95.000	€ 95.000	€ 95.000	€ 95.000
<b>Totaal personeel</b>	<b>€ 11.155.237</b>	<b>€ 11.140.812</b>	<b>€ 11.026.873</b>	<b>€ 10.930.790</b>	<b>€ 10.825.664</b>	<b>€ 10.854.101</b>

**Materiële lasten**

Afschrijvingen	€ 287.682	€ 284.029	€ 234.086	€ 200.799	€ 215.723	€ 201.418
Afschrijvingskosten	€ 287.682	€ 284.029	€ 234.086	€ 200.799	€ 215.723	€ 201.418
<b>Totaal afschrijvingslasten</b>	<b>€ 287.682</b>	<b>€ 284.029</b>	<b>€ 234.086</b>	<b>€ 200.799</b>	<b>€ 215.723</b>	<b>€ 201.418</b>

**Huisvestingslasten**

Onderhoud en exploitatie	€ 318.640	€ 318.640	€ 318.640	€ 318.640	€ 318.640	€ 318.640
Dotale voorziening onderhoud	€ 318.640	€ 318.640	€ 318.640	€ 318.640	€ 318.640	€ 318.640
Schoonmaakkosten	€ 135.000	€ 138.350	€ 137.714	€ 139.091	€ 140.482	€ 141.888
Schoonmaakkosten	€ 135.000	€ 138.350	€ 137.714	€ 139.091	€ 140.482	€ 141.888
Belastingen en heffingen						
Publiekrechtelijke heffingen	€ 13.000	€ 13.130	€ 13.261	€ 13.394	€ 13.528	€ 13.663
Afvalverwerking	€ 10.000	€ 10.100	€ 10.201	€ 10.303	€ 10.406	€ 10.510
Beveiliging	€ 25.000	€ 25.250	€ 25.503	€ 25.759	€ 26.015	€ 26.275
Energie	€ 48.000	€ 48.480	€ 48.965	€ 49.454	€ 49.947	€ 50.445
Energiekosten	€ 115.000	€ 118.150	€ 117.312	€ 118.485	€ 119.669	€ 120.866
Huren	€ 115.000	€ 118.150	€ 117.312	€ 118.485	€ 119.669	€ 120.866
Huur huisvesting	€ 190.000	€ 191.900	€ 229.339	€ 267.152	€ 269.824	€ 272.522
Huur	€ 190.000	€ 191.900	€ 229.339	€ 267.152	€ 269.824	€ 272.522
<b>Totaal huisvestingslasten</b>	<b>€ 608.840</b>	<b>€ 611.820</b>	<b>€ 651.969</b>	<b>€ 692.822</b>	<b>€ 698.564</b>	<b>€ 694.363</b>

**Leermiddelen**

Leermiddelen	€ 300.000	€ 302.000	€ 308.000	€ 309.890	€ 312.181	€ 315.305
Leermiddelen vakgroepen	€ 282.638	€ 281.163	€ 284.076	€ 284.611	€ 284.611	€ 284.611
ICT	€ 280.000	€ 282.600	€ 285.028	€ 288.484	€ 291.369	€ 294.283
Magister/DMS	€ 40.000	€ 40.400	€ 40.804	€ 41.212	€ 41.624	€ 42.040
Kwalificatie	€ 50.000	€ 50.500	€ 51.005	€ 51.515	€ 52.030	€ 52.551
Mediatheek	€ 5.000	€ 5.050	€ 5.101	€ 5.152	€ 5.203	€ 5.255
Kopieën/printen	€ 80.000	€ 80.500	€ 81.005	€ 81.517	€ 82.033	€ 82.557
<b>Totaal leermiddelen</b>	<b>€ 1.027.638</b>	<b>€ 1.028.463</b>	<b>€ 1.039.551</b>	<b>€ 1.051.780</b>	<b>€ 1.059.352</b>	<b>€ 1.067.000</b>

**Administratie- en beheerslasten**

Salarisadministratie	€ 39.000	€ 39.000	€ 39.000	€ 41.000	€ 41.000	€ 41.000
Accountants	€ 15.000	€ 15.150	€ 15.302	€ 15.455	€ 15.609	€ 15.765
Druk- en verspreidingskosten	€ 55.000	€ 55.250	€ 55.503	€ 55.759	€ 56.015	€ 56.275
Telefoon, fax en internet	€ 17.000	€ 17.170	€ 17.342	€ 17.515	€ 17.687	€ 17.867
Kantoorbenodigdheden	€ 20.000	€ 20.200	€ 20.402	€ 20.606	€ 20.812	€ 21.020
Post	€ 15.000	€ 15.150	€ 15.302	€ 15.455	€ 15.609	€ 15.765
<b>Totaal administratie- en beheerslasten</b>	<b>€ 161.000</b>	<b>€ 161.820</b>	<b>€ 162.640</b>	<b>€ 163.460</b>	<b>€ 164.280</b>	<b>€ 165.100</b>

**Overige materiële lasten**

Public relations, marketing en open dag	€ 80.000	€ 80.000	€ 81.000	€ 82.024	€ 83.048	€ 84.073
Kleine inventaris	€ 20.000	€ 20.200	€ 20.402	€ 20.606	€ 20.812	€ 21.020
Vakantiefuor	€ 6.000	€ 6.050	€ 6.101	€ 6.152	€ 6.203	€ 6.255
Contributies	€ 32.000	€ 32.320	€ 32.643	€ 32.970	€ 33.299	€ 33.632
Verspreidingskosten	€ 10.000	€ 10.100	€ 10.201	€ 10.303	€ 10.406	€ 10.510
Telton en loosten	€ 5.000	€ 5.050	€ 5.101	€ 5.152	€ 5.203	€ 5.255
<b>Totaal overige materiële lasten</b>	<b>€ 152.000</b>	<b>€ 153.520</b>	<b>€ 155.055</b>	<b>€ 156.600</b>	<b>€ 158.172</b>	<b>€ 159.745</b>

<b>Totaal materiële lasten</b>	<b>€ 2.434.960</b>	<b>€ 2.388.492</b>	<b>€ 2.413.910</b>	<b>€ 2.412.595</b>	<b>€ 2.443.094</b>	<b>€ 2.444.920</b>
--------------------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

**Overige lasten**

Activiteiten onderhoud	€ 580.277	€ 581.620	€ 582.963	€ 584.306	€ 585.649	€ 586.992
Activiteiten overig	€ 80.000	€ 79.320	€ 78.797	€ 79.373	€ 78.745	€ 77.647
Ruizen en excursies	€ 261.017	€ 255.961	€ 250.905	€ 245.850	€ 240.795	€ 235.740
Overige lasten	€ 100.000	€ 95.000	€ 90.000	€ 85.000	€ 80.000	€ 75.000
<b>Totaal overige lasten</b>	<b>€ 1.021.294</b>	<b>€ 981.901</b>	<b>€ 977.965</b>	<b>€ 989.399</b>	<b>€ 976.189</b>	<b>€ 964.118</b>

<b>TOTAAL LASTEN</b>	<b>€ 14.811.491</b>	<b>€ 14.619.184</b>	<b>€ 14.417.333</b>	<b>€ 14.328.463</b>	<b>€ 14.244.954</b>	<b>€ 14.082.730</b>
----------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

CSG PRINS MAURITS  
MEERJARENBALANS 2020-2025

	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
<b>ACTIVA</b>						
Materiële vaste activa	€ 1.678.028	€ 1.850.946	€ 1.818.915	€ 1.716.988	€ 1.600.137	€ 1.497.592
Vorderingen	€ 900.000	€ 900.000	€ 900.000	€ 900.000	€ 900.000	€ 900.000
Liquide middelen	€ 4.567.556	€ 4.363.802	€ 4.287.732	€ 4.437.179	€ 4.558.130	€ 4.609.651
	<b>€ 7.145.584</b>	<b>€ 7.114.748</b>	<b>€ 7.006.646</b>	<b>€ 7.054.166</b>	<b>€ 7.058.267</b>	<b>€ 7.007.242</b>
<b>PASSIVA</b>						
Algemene reserve	€ 2.610.515	€ 2.626.057	€ 2.559.134	€ 2.636.654	€ 2.640.755	€ 2.589.730
Bestemmingsreserve (publiek)	€ 1.700.012	€ 1.700.012	€ 1.700.012	€ 1.700.012	€ 1.700.012	€ 1.700.012
Bestemmingsreserve (privaat)	€ 25.057	€ 18.679	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500
Eigen vermogen (totaal)	€ 4.335.584	€ 4.344.748	€ 4.276.646	€ 4.354.166	€ 4.358.267	€ 4.307.242
Voorzieningen	€ 1.200.000	€ 1.200.000	€ 1.200.000	€ 1.200.000	€ 1.200.000	€ 1.200.000
Langlopende schulden	€ 110.000	€ 70.000	€ 30.000	€ 0	€ 0	€ 0
Kortlopende schulden	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000
	<b>€ 7.145.584</b>	<b>€ 7.114.748</b>	<b>€ 7.006.646</b>	<b>€ 7.054.166</b>	<b>€ 7.058.267</b>	<b>€ 7.007.242</b>
<b>TOTAAL BATEN (excl. rente)</b>	<b>€ 14.689.401</b>	<b>€ 14.528.328</b>	<b>€ 14.349.231</b>	<b>€ 14.404.003</b>	<b>€ 14.249.055</b>	<b>€ 14.011.714</b>

**KENGETALLEN**

Kapitalisatiefactor (bal.lot. - grond/TB) ( OCW: max. 35% )

Onderverdeling kapitalisatiefactor:

- transactiefunctie (KS/TB) ( OCW: max. 12% )

- financieringsfunctie (0.5\*tot. AW MVA/TB) ( OCW: max. 18% )

- bufferfunctie (saldo) (onvoorzienbare risico's) ( OCW: max. 5% , KPI 19: min. 10% )

Weerstandsvermogen (EV/TB) ( OCW: min. 5% , KPI 18: min. 20% )

Solvabiliteit (EV/TV) (OCW: nvt, KPI 16: min. 50% )

Liquiditeit (VA/KS) ( OCW: min.: 75% , KPI 17: min. 200% )

Rentabiliteit (resultaat/TB) ( OCW: tussen 0% en -5% , KPI 20: min. 0% )

48%

49%

48%

49%

49%

50%

10%

10%

10%

10%

11%

11%

15%

17%

18%

19%

20%

21%

23%

22%

20%

19%

19%

18%

30%

30%

30%

30%

31%

31%

51%

51%

51%

62%

62%

61%

365%

351%

346%

356%

364%

367%

0,5%

0,1%

-0,5%

0,5%

0,0%

-0,4%

**Toelichting**

Materiële vaste activa: gerekend met investeringen en afschrijvingen volgens investeringsbegroting.

Vorderingen: constant verondersteld.

Liquide middelen: berekend o.b.v. balans totaal.

Eigen vermogen: gerekend met exploitatieresultaten volgens meerjarenraming.

Voorzieningen: onderhouden volgens MOP 2019, jubilea constant verondersteld, WGA aflopend.

Langlopende schulden: aflopend.

Kortlopende schulden: constant verondersteld.

Totaal baten: conform meerjarenraming.

**Afkortingen**

TB = totaal baten

KS = kortlopende schulden

AW MVA = aanschatwaarde materiële vaste activa

EV = eigen vermogen

TV = totaal vermogen

VA = vlottende activa

MOP = meerjarenonderhoudsplan

ter identificatie

VAN REE ACCOUNTANTS

## MEERJARENRAMING 2020-2025 CSG PRINS MAURITS

### TOELICHTING

#### ALGEMEEN

Uitgangspunt voor de gemaakte keuzes is het bestuurlijk toetsingskader, nader geconcretiseerd in het strategisch beleidsplan 2019-2023 met daaraan verbonden kritische prestatie-indicatoren (KPI's). De indicatoren raken de domeinen identiteit, onderwijs, personeel, leiderschap, school en omgeving en financiën en organisatie (zie verder het strategisch beleidsplan). De financiële KPI's zijn opgenomen in de meerjarenraming.

Bij de totstandkoming van de meerjarenraming is een aantal scenario's doorgerekend. Het calculatiemodel is zodanig ingericht, dat met een enkele handeling voor het best denkbare scenario kan worden gekozen. Hierop is deze toelichting gebaseerd.

Voor de periode 2020-2025 is het uitgangspunt, dat het huidige onderwijsaanbod vooralsnog blijft gehandhaafd. Dit betekent, dat geen vakken of afdelingen worden geschrapt. Om dit te kunnen realiseren zijn voldoende leerlingen nodig, omdat de bekostiging door de overheid is gebaseerd op het aantal ingeschreven leerlingen. Demografische gegevens wijzen uit, dat de PM zich in een krimpregio bevindt en dus rekening moet houden met minder leerlingen. De verwachte leerlingendaling kan financieel zoveel mogelijk worden opgevangen door vermindering van de flexibele schil in het personeelsbestand. Lukt dit niet, dan zijn aanvullende taakstellingen nodig om in de pas te blijven met de leerlingenontwikkeling. Vanwege strategische overwegingen kan op enig moment het besluit vallen om bepaalde maatregelen niet te treffen en een onttrekking uit de relatief hoge reserves te doen.

Twee nieuwe zaken zullen naar verwachting een positief effect hebben op het aantal leerlingen: invoering Technasium (2021) en realisatie Beroeps-campus (2022). De effecten hiervan zijn nog niet in de meerjarenraming verwerkt.

Voor het Technasium is een vrij grote interne verbouwing nodig (investering geschat op € 250.000) en moet nieuwe inventaris worden aangeschaft (investering geschat op € 100.000). Deze posten zijn in de meerjarenraming verwerkt.

Wat de Beroeps-campus betreft, gaat het om de realisatie van een nieuw gebouw (deel Noord) (samen met de gemeente, onderwijspartijen en ondernemers). Tot voor kort was niet duidelijk, of de PM zelf zou moeten investeren in dit bouwdeel, of dat een huurmogelijkheid een optie zou kunnen zijn. Intussen is door de gemeente bevestigd, dat de gemeente d.m.v. externe financiering voor de bouw hiervan zal zorgdragen en dat gebruikers een deel hiervan kunnen huren. Het scenario, waarbij een investering door de PM aan de orde was, is hiermee dus vervallen. Wel is de PM verantwoordelijk voor de inventaris in het nieuwe gebouw ('eigen' lokalen). Hiermee is rekening gehouden in de meerjarenraming (investering geschat op € 150.000).

De financiële baten en lasten m.b.t. Technasium en Beroeps-campus worden nauwlettend gevolgd. De financiële administratie is hierop ingericht.

Verder wordt uitvoering gegeven aan het onderzoeken van de haalbaarheid van onderwijs aan leerlingen van 10 tot 14 jaar, samen met andere onderwijspartijen. In 2020 wordt rekening gehouden met advieskosten. Het onderzoekstraject zal leiden tot de beslissing om dit type onderwijs al dan niet een plaats te geven in de organisatie.

M.i.v. 1 januari 2021 is een nieuw bekostigingsmodel aan de orde. Als gevolg hiervan zullen in oplopende mate minder inkomsten vanuit de overheid worden toegekend. Op 28 november 2019 is een geactualiseerde rekentool gepubliceerd, waaraan volgens OCW overigens geen rechten kunnen worden toegekend, omdat de definitieve bedragen pas in de zomer van 2020 zullen worden vastgesteld. Het ziet er naar uit, dat de uiteindelijke vermindering van de bekostiging voor de PM niet 3,2% zal zijn, maar 2,3%. De nieuwe bedragen zijn verwerkt in de meerjarenraming.

De jaarlijkse resultaten laten over de periode 2020-2025 een wisselend verloop zien. Cumulatief gezien over de jaren 2020 t/m 2025 is sprake van een saldo van € 50.000 positief. Gezien de toenemende mate van onzekerheid richting de toekomst laat de meerjarenraming een acceptabel beeld zien. De positieve resultaten zullen worden toegevoegd aan het eigen vermogen om tegenvallers in de toekomst te kunnen opvangen. Met het vermogen zal verantwoord worden omgegaan. M.b.v. een periodiek uitgevoerde risico-analyse wordt het theoretische surplus aan eigen vermogen vastgesteld. Dit is beschikbaar om te besteden, waarbij het uitgangspunt is, dat dit het onderwijs (de leerling) ten goede komt.

### EXPLOITATIEREKENING

Voor de materiële vergoedingen en de materiële kosten is een jaarlijkse prijsindex van 1% aangehouden.

#### **Toelichting per item (zie meerjarenraming)**

1. Lumpsum personeel: De bijdrage is bepaald o.b.v. het verwachte aantal leerlingen per jaar, gerelateerd aan bekostigingsbedragen. In de prognose van het aantal leerlingen is rekening gehouden met prognoses vanuit de overheid, met historische deelnamepercentages m.b.t. de basisscholen in de regio, en met factoren m.b.t. instroom, uitstroom, opstroom, afstroom en doubleren. In de gehanteerde bedragen zijn de posten verwerkt, zoals aangegeven door de VO-raad. Op de lumpsum personeel is de verwachte prijsindex toegepast, die ook in de personeelskosten is gehanteerd op basis van de cao-vo. Het uitgangspunt is, dat verhogingen van de personeelskosten volledig worden gecompenseerd door de overheid. In november 2019 is een convenant over extra investeringen in werkdrukverlichting afgesloten tussen OCW en o.a. de VO-raad. Voor de PM gaat het om een bedrag van € 230.000, te besteden in 2020 en 2021. Deze bate valt volgens OCW in 2019, maar wordt vanuit het eigen vermogen ingezet in 2020 en 2021.
2. Prestatiebox personeel: Deze gelden zijn bedoeld voor allerlei ruim te interpreteren vernieuwingen. De vergoeding is niet geormerkt en fluctueert o.a. met het aantal leerlingen.
3. Funciemix Randstad: De bijdrage is bepaald o.b.v. het verwachte aantal leerlingen per jaar, gerelateerd aan bekostigingsbedragen.
4. Ondersteuningsbekostiging Samenwerkingsverband: Het Samenwerkingsverband heeft een meerjarenraming over de periode 2020-2023 opgesteld. De bijdrage aan de PM over 2020 is bekend. Voor de jaren daarna is een inschatting gemaakt op basis van hun meerjarenbegroting.
5. Overige baten personeel: Dit betreft zwangerschaps- en bevallingsuitkeringen van UWV, lerarenbeurzen toegekend door OCW, een subsidie Voortijdig Schoolverlaten toegekend door OCW, een subsidie toegekend door Universiteit Utrecht en overige bijdragen.
6. Lumpsum materieel: De bijdrage is bepaald o.b.v. het verwachte aantal leerlingen per jaar, gerelateerd aan bekostigingsbedragen.
7. Lesmateriaal: De bijdrage is bepaald o.b.v. het verwachte aantal leerlingen per jaar, gerelateerd aan het bekostigingsbedrag. Vanaf 2020 geldt € 316,34 per leerling per jaar.

8. Prestatiebox materieel: Deze gelden kunnen ruim worden geïnterpreteerd en zijn bedoeld voor allerlei vernieuwingen. De vergoeding is niet geoormerkt en fluctueert o.a. met het aantal leerlingen.
9. Verhuur huisvesting: Betreft verhuur van vnl. de aula conform het vastgestelde verhuurbeleid.
10. Contributies: Betreft de contributies van de leden van de vereniging.
11. Ouderbijdragen: Betreft de algemene leerlingbijdragen en de opbrengsten van het collectieve busabonnement. Deze post fluctueert met het leerlingenaantal.
12. Baten activiteiten overig: Dit gaat om verkoopopbrengsten van de kantine, ontvangen bijdragen m.b.t. kinderadoptie en andere goede doelen. Het totaal aantal leerlingen is van invloed op deze post.
13. Reizen en excursies: Betreft alle excursies, ook de meerdaagse buitenlandse reizen. De baten hangen af van het aantal leerlingen.
14. Overige baten: Dit betreft de jaarlijkse vergoeding door de gemeente m.b.t. het huren van LO-ruimte in De Staver en overige kleinere baten.
15. Personeelskosten: Deze zijn bepaald door rekening te houden met de volgende zaken:
  - huidige personeelsbestand/benoemingsomvang;
  - uit dienst treden i.v.m. het bereiken van de AOW-leeftijd;
  - vervanging van uit dienst tredende personeelsleden, indien noodzakelijk;
  - opslag werkgeverslasten, incl. basisbudget;
  - reiskosten;
  - ziektevervanging;
  - betaling van niet opgenomen verlof.

Voor de WGA was de PM op grond van financiële overwegingen de laatste drie jaar eigenrisicodragers. Het risico was ondergebracht bij een verzekeraar, waarbij een jaarlijkse premie verschuldigd was. De PM is over deze periode verantwoordelijk voor de kosten van arbeidsongeschiktheidsuitkeringen gedurende 10 jaar per 'geval'. Deze kosten zijn in de jaarrekening voorzien. Op grond van berekeningen en een advies van Verus is ervoor gekozen om de PM per 1-1-2020 aan te laten sluiten bij UWV. Eventuele toekomstige uitkeringslasten zijn dan voor rekening van UWV. De verschuldigde premie is verwerkt in de meerjarenraming als onderdeel van de personeelskosten.

Detacheringen naar het Samenwerkingsverband zijn niet in de meerjarenraming opgenomen. Deze worden geboekt in de rekening-courantverhouding.

Van belang is, dat de personeelskosten gerelateerd zijn aan de ontwikkeling van het aantal leerlingen. Om evenwicht hiertussen aan te brengen, is in de personeelskosten rekening gehouden met extra besparingen bovenop het natuurlijk verloop. Op de personeelskosten is een prijsindex toegepast ter grootte van de verwachte ophoging van de lumpsum personeel. Het uitgangspunt is, dat verhogingen van de personeelskosten volledig worden gecompenseerd door de overheid.
16. Opleiding en nascholing: Betreft individuele, team- en vakgroepscholing.
17. Werkkostenregeling: Onder deze regeling vallen: kerstpakketten, personeelsuitjes, lunches personeel, vakbondscontributie, fietsregeling, cadeaubonnen, vergoeding 2<sup>e</sup> correctie eindexamens en (deels) dienstreizen. Het doel is maximaal gebruik te maken van fiscale vrijstellingen t.b.v. het personeel.
18. Bedrijfsgezondheidszorg: Dit gaat om de kosten van de arbodienst.
19. Overige personele lasten: Betreft koffie etc. voor het personeel, inhuur van derden en onvoorzien.
20. Afschrijvingskosten: Het gaat om de afschrijvingskosten van investeringen t/m 2019, opgenomen in de financiële administratie, en om de afschrijvingskosten van investeringen m.i.v. 2020 conform de investeringsbegroting 2020-2025. Hierin zijn ook de afschrijvingskosten van Technasium (verbouwing en inrichting) en Beroeps-campus (inrichting) opgenomen.

21. Dotatie voorziening onderhoud: De jaarlijkse dotaties zijn gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan (MOP), dat tweejaarlijks wordt geijkt. In de meerjarenraming is uitgegaan van de meest recente MOP (geldig vanaf 2020). Het onderhoud wordt conform planning, getoetst aan de realiteit, uitgevoerd. Vanuit de overheid is aangegeven, dat de methode om de jaarlijkse dotatie te bepalen m.i.v. 2021 wijzigt. Omdat het effect hiervan landelijk gezien nog verder wordt onderzocht, is hiermee nog geen rekening gehouden.
22. Schoonmaakkosten: Betreft de kosten van het schoonhouden van het gebouw, incl. de sanitaire benodigdheden. Verder houdt eigen personeel het administratiegedeelte van het gebouw schoon. De bijbehorende schoonmaakmiddelen vallen ook onder deze post. Ook de kosten van ongediertebestrijding door derden zijn hierin opgenomen.
23. Publiekrechtelijke heffingen, Afvalverwerking, Beveiliging: Geen bijzonderheden.
24. Energiekosten: D.m.v. een Europese aanbesteding is een aantrekkelijk collectief contract (via Verus/Energievoorscholen) van toepassing. Dit contract betreft de levering van gas en elektriciteit gedurende de periode 2015-2020. Een nieuw contract over de periode 2021-2025 is in voorbereiding (opnieuw via Verus/Energievoorscholen).
25. Huur huisvesting: Betreft het huren van ruimte bij Estate Invest (Wereldwinkel) De Staver (gymzalen), Albeda College (SjeM) en de gemeente (Groene Zoom en Webego). Gebruik van Webego is i.o.m. de gemeente gratis. Door de verwachte realisatie van de Beroepscampus zal de huur m.b.t. Wereldwinkel, SjeM en Groene Zoom m.i.v. 1-7-2022 vervallen. Hiertegenover staat echter wel de huur van een deel van de Beroepscampus.
26. Lesmethoden: Dit betreft het boekenfonds. De PM ontvangt hiervoor een bijdrage van de overheid. Voor de leerlingen is het lesmateriaal gratis.
27. Leermiddelen vakgroepen: Bepaald o.b.v. vierjaarlijkse ramingen (2019-2022) van de vakgroepen. De budgetten zijn taakstellend. Er is geen prijsindex toegepast.
28. ICT: Deze post betreft alle algemene ICT-kosten excl. de afschrijvingskosten van investeringen.
29. Magister/DMS: Betreft hosting en doorontwikkeling.
30. Kwaliteitszorg: Gaat om diverse soorten projectonderwijs (bijv. Versterkt Talenonderwijs).
31. Mediatheek: Geen bijzonderheden.
32. Kopiëren/printen: Betreft een contract met Canon (m.i.v. 2017) via Europese aanbesteding samen met Zeeuwse onderwijsinstellingen.
33. Salarisadministratie: Is het contract met Groenendijk Administratie.
34. Accountant: Betreft controle van de jaarrekening en eventuele advieskosten.
35. Deskundigenadvies: Eventuele inzet van externe deskundigen. In de meerjarenraming zijn advieskosten opgenomen i.v.m. onderzoek '10-14 onderwijs' en begeleidingskosten Beroepscampus (aandeel in kosten m.b.t. alle gebruikers).
36. Telefoon, fax en internet: Geen bijzonderheden.
37. Kantoorbenodigdheden: Betreft algemeen gebruik.
38. Porti: Geen bijzonderheden.
39. Public relations, marketing en open dag: Hieraan wordt veel aandacht besteed. Van belang is de school goed te profileren, zeker in het licht van '10-14 onderwijs', Technasium en Beroepscampus. Betreft advertenties, folders, promotiefilm etc..
40. Kleine inventaris, Vakliteratuur, Contributies, Verzekeringen, Testen en toetsen: Geen bijzonderheden.
41. Activiteiten ouderbijdragen: Betreft, naast diverse kleinere posten, voornamelijk de kosten van het collectieve busabonnement, incl. 20% korting op de OV-tarieven voor de leerlingen, die per 1-8-2015 en 1-8-2016 zijn ingestroomd, waarbij geldt, dat de korting voor hen van toepassing is gedurende hun gehele schoolperiode.
42. Activiteiten overig: Betreft kosten van de kantine, kinderadoptie en goede doelen.
43. Reizen en excursies: Omvat alle excursies van de leerlingen. De kosten zijn hoger dan de bijbehorende bijdragen. De school draagt nl. bij aan de examenuitjes en aan internationalisering.

44. Overige lasten: Is een verzameling van kleinere en bijzondere posten, ingeschat op basis van vorige jaren.
45. Rente bank: De tegoeden worden gelijkelijk verdeeld over de Rabobank en ABN AMRO. De opbrengst is bepaald op € 0.

### BALANS

De resultaten van de meerjarenbegroting exploitatie zijn verwerkt in de meerjarenbalans. De balansposten zijn richting de toekomst zo goed mogelijk ingeschat. Vervolgens zijn de waarden voor de relevante kengetallen berekend. Het totaalbeeld is positief.



## 7. Financiële informatie

### GRONDSLAGEN

#### ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

### GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

#### Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Als ondergrens voor de te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar wordt € 2.500 aangehouden. In afwijking hiervan wordt een bij elkaar behorend aantal posten met een lagere individuele aanschafwaarde als totaalinvestering beschouwd, waardoor activering mogelijk is.

De activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:

ICT	3 tot 4 jaar
Inventaris en apparatuur	5 tot 10 jaar
Meubilair	15 jaar
Terreinen	geen afschrijving
Verbouwingen (entree)	30 jaar

#### Vorderingen

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa. De vorderingen en



overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit in de toelichting op de balans anders is aangegeven.

### **Liquide middelen**

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het CvB. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa. De liquide middelen worden belegd in overeenstemming met het vastgestelde treasury statuut. Hierin is de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' verwerkt.

### **Eigen vermogen**

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die voortkomt uit de door (semi-) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten en bestemmingsreserves. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen. De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het CvB bepaald en betreft geen verplichting. Het CvB kan deze verplichting zelf opheffen.

### **Voorzieningen**

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

#### Voorziening jubilea

Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Voor de berekening is uitgegaan van de datum van indiensttreding van de medewerker in het onderwijs. Vanaf deze datum bouwt de medewerker aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Er is rekening gehouden met een variabele blijfkans en een rekenrente van 1%.

#### Voorziening WGA

De voorziening heeft betrekking op WGA-uitkeringen van ex-medewerkers van de instelling. De voorziening is opgenomen tegen het deel van de uitkeringen die ten laste van de instelling worden gebracht voor de komende jaren.

#### Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid (Persoonlijk budget)

De voorziening heeft betrekking op het basisbudget. Het basisbudget is voor personeelsleden, die maximaal 50 klokuren verlof (per fte) hebben gespaard en dit in de toekomst willen gaan opnemen. Deze uren zijn gewaardeerd tegen de loonkosten per uur. Dit is verhoogd met de werkgeverslasten.



#### Voorziening onderhoud

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten voor cyclisch onderhoud over een reeks van jaren op basis van het meerjarenonderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht.

#### **Langlopende en kortlopende schulden en overige verplichtingen**

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

#### **Kasstroomoverzicht**

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten draagt het kasstroomoverzicht bij aan het inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

### **RESULTAATBEPALING**

#### **Algemeen**

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. Het CvB heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

#### **(Rijks)bijdragen**

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.



### **Overige overheidsbijdragen en -subsidies**

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

### **Overige baten**

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

### **Personeelsbeloningen**

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het CvB.

### **Pensioenen**

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Eventueel nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2019 is 97,8%.

Eind 2018 was deze 97,0%.

### **Afschrijvingen**

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

### **Huisvestingslasten**

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

### **Overige lasten**

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.



**Financiële baten en lasten**

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.



## FINANCIËLE INSTRUMENTEN EN RISICOBEBEERSING

### Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het CvB dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het CvB of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het CvB is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het CvB zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

### Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil. De instelling loopt geen prijsrisico's. De instelling loopt renterisico over eventuele rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

### Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

### Liquiditeitsrisico

Het CvB heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. De instelling maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken.

### Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.


**BALANS (na verwerking  
resultaatbestemming)**

	<b>31-12-2019</b>	<b>31-12-2018</b>
	<b>EUR</b>	<b>EUR</b>
<b>ACTIVA</b>		
<b>Vaste Activa</b>		
Materiële vaste activa	1.860.569	1.986.216
<b>Totaal vaste activa</b>	<b>1.860.569</b>	<b>1.986.216</b>
<b>Vlottende activa</b>		
Vorderingen	763.574	784.122
Liquide middelen	4.926.617	3.978.473
<b>Totaal vlottende activa</b>	<b>5.690.191</b>	<b>4.762.595</b>
<b>Totaal activa</b>	<b>7.550.760</b>	<b>6.748.811</b>
<b>PASSIVA</b>		
Eigen vermogen	4.374.870	3.708.296
Voorzieningen	1.370.345	1.295.185
Langlopende schulden	141.774	207.202
Kortlopende schulden	1.663.771	1.538.128
<b>Totaal passiva</b>	<b>7.550.760</b>	<b>6.748.811</b>

**STAAT VAN BATEN EN LASTEN**

	2019 EUR	Begroot 2019 EUR	2018 EUR
<b>BATEN</b>			
Rijksbijdragen	13.570.095	12.829.921	12.974.859
Overige overheidsbijdragen	342.830	50.000	52.521
Overige baten	1.040.740	927.957	928.147
<b>Totaal Baten</b>	<b>14.953.665</b>	<b>13.807.878</b>	<b>13.955.527</b>
<b>LASTEN</b>			
Personeelslasten	10.821.119	10.720.896	10.643.044
Afschrijvingen	397.037	414.788	380.004
Huisvestingslasten	709.071	664.115	664.385
Overige lasten	2.361.400	1.947.056	2.168.071
<b>Totaal Lasten</b>	<b>14.288.627</b>	<b>13.746.855</b>	<b>13.855.504</b>
<b>Saldo Baten en Lasten</b>	<b>665.038</b>	<b>61.023</b>	<b>100.023</b>
Financiële baten en lasten	1.536	4.000	15.293
<b>Resultaat</b>	<b>666.574</b>	<b>65.023</b>	<b>115.316</b>

**Verdeling resultaat**

Het resultaat over 2019 is als volgt verwerkt in het eigen vermogen per 31-12-2019:

Ten gunste van de Algemene reserve	707.831
Ten laste van de Bestemmingsreserve privaat	- 41.257
Resultaat 2019	666.574



**VERKLARING RELEVANTE VERSCHILLEN BEGROTING EN WERKELIJKHEID 2019**

Rijksbijdragen: Begroot € 12.830.000, werkelijk € 13.570.000, verschil € 740.000 positief.

Verklaring:

1. Aanpassing lumpsum personeel: € 164.000
2. Aanvullende bekostiging december: € 232.000
3. Aanpassing prestatiebox: € 43.000
4. Bijdragen Samenwerkingsverband passend onderwijs: € 266.000
5. Diversen: € 35.000

Overige overheidsbijdragen: Begroot € 50.000, werkelijk € 343.000, verschil € 293.000 positief.

Verklaring:

1. Ontvangen bijdragen Europees Sociaal Fonds: € 174.000
2. Vergoeding Gemeente ivm brandveiligheidseisen: € 105.000
3. Diverse vergoedingen Gemeente: € 4.000

Overige baten: Begroot € 928.000, werkelijk € 1.041.000, verschil € 113.000 positief.

Verklaring:

1. UWV: transitievergoedingen: € 54.000
2. Bijdragen busabonnementen en andere bijdragen ouders: € 118.000
3. Diversen: -€ 59.000

Personeelslasten: Begroot € 10.721.000, werkelijk € 10.821.000, verschil € 100.000 negatief.

Verklaring:

1. Hogere lasten a.g.v. aanpassing lumpsum: € 102.000.
2. Externe personeelslasten: € 33.000
3. Diversen: -€ 35.000

Overige lasten: Begroot € 1.947.000, werkelijk € 2.361.000, verschil € 414.000 negatief.

Verklaring:

1. Herrubricering afschrijvingskosten vakgroepen: € 53.000
2. Reizen en excursies, onvoorzien: € 33.000
3. Busabonnementen en andere kosten tlv bijdragen ouders: € 112.000
4. Aanpassingen ivm brandveiligheidseisen: € 105.000
5. Diverse kleinere posten: € 111.000



## VERKLARING RELEVANTE VERSCHILLEN WERKELIJKHEID 2019 en 2018

Voor een toelichting op de materiële vaste activa: zie specificatie. In het verslagjaar zijn nieuwe laptops/iPads voor de vakgroepen aangeschaft, totaal € 148.000. Verder zijn iPads aangeschaft voor € 35.000 i.v.m. het geven van onderwijs in zgn. iPad-klassen. Uitgangspunt voor investeringen is, dat deze ten goede moeten komen aan de kwaliteit van het onderwijs.

Voor een toelichting op de mutatie van de liquide middelen wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht. De inkomende kasstromen zijn in het verslagjaar voldoende gebleken om de uitgaande kasstromen te compenseren. Externe financiering is niet nodig gebleken. Voor de toekomst worden geen liquiditeitsproblemen verwacht. De inkomende en uitgaande kasstromen zullen op jaarbasis op elkaar worden afgestemd. Hiertoe noodzakelijke maatregelen worden tijdig genomen. De verwachting bestaat, dat externe financiering niet nodig zal zijn.

Voor een toelichting op het eigen vermogen en de voorzieningen: zie verloopoverzichten. Het eigen vermogen is van voldoende omvang. Noodzakelijke voorzieningen zijn gevormd.

Rijksbijdragen: 2019 € 13.570.000, 2018 € 12.975.000, verschil € 595.000 positief.

Verklaring:

1. Bijdrage Samenwerkingsverband passend onderwijs: € 266.000
2. Prijstechnische aanpassingen van de onderliggende parameters: € 329.000

Overige overheidsbijdragen: 2019 € 343.000, 2018 € 53.000, verschil € 290.000.

Verklaring:

1. Bijdragen Europees Sociaal Fonds: € 174.000
2. Bijdrage Gemeente ivm brandveiligheid: € 105.000
3. Diversen: € 11.000

Overige baten: 2019 € 1.041.000, 2018 € 928.000, verschil € 113.000

Verklaring:

1. UWV: transitievergoedingen: € 54.000
2. Bijdragen inzake busabonnementen, excursies etc.: € 102.000
3. Diversen: -€ 43.000

Personeelslasten: 2019 € 10.821.000, 2018 € 10.643.000, verschil € 178.000.

Verklaring: per saldo hogere loonkosten.

Overige lasten: 2019 € 2.361.000, 2018 € 2.168.000, verschil € 193.000

Verklaring:

1. Reizen en excursies, onvoorzien: € 33.000
2. Verbetering brandveiligheid: € 105.000
3. Busabonnementen etc.: € 102.000
4. Diversen: -€ 47.000



## KASSTROOMOVERZICHT

	2019 EUR	2018 EUR
<b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>		
Saldo Baten en Lasten	665.038	100.023
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	397.037	380.004
Mutaties voorzieningen	75.160	151.280
Verandering in:		
Vorderingen	20.547	253.166
Schulden	60.215	-116.885
<b>Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties</b>	<b>1.217.997</b>	<b>767.588</b>
Ontvangen interest	1.536	15.293
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.219.533	782.881
<b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>		
Investerings in materiële vaste activa	-271.389	-370.436
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-271.389	-370.436
<b>Mutatie liquide middelen</b>	<b>948.144</b>	<b>412.445</b>

## Bestuursverslag 2019



MATERIELE VASTE ACTIVA

	Aanschafprijs	Afschrijving cumulatief	Boekwaarde	Investering	Afschrijving	Aanschafprijs	Afschrijving cumulatief	Boekwaarde
	1-1-2019 EUR	1-1-2019 EUR	1-1-2019 EUR	2019 EUR	2019 EUR	31-12-2019 EUR	31-12-2019 EUR	31-12-2019 EUR
Grond	57.176	0	57.176	0	0	57.176	0	57,1
Aanpassing gebouw	708.427	31.354	677.073	0	32.614	708.427	63.968	644,4
Inventaris	3.025.153	1.773.186	1.251.967	271.389	364.422	3.296.542	2.137.608	1.158,9
	<b>3.790.756</b>	<b>1.804.540</b>	<b>1.986.216</b>	<b>271.389</b>	<b>397.036</b>	<b>4.062.145</b>	<b>2.201.576</b>	<b>1.860,5</b>

### Gebouwen

De vereniging is juridisch eigenaar van het schoolgebouw aan de Koningin Julianaweg 57 te Middelharnis. De Gemeente Middelharnis is economisch eigenaar.

### Terreinen

De vereniging is economisch en juridisch eigenaar van 840 m2 grondoppervlak. Het afschrijvingspercentage is 0.

De overige grond, waarop het schoolgebouw staat, behoort economisch gezien tot de Gemeente Middelharnis; de vereniging is hiervan juridisch eigenaar.

### Inventaris en apparatuur

In het verslagjaar waren de grootste investeringen:

- laptops voor vakgroepen: € 148.000
- iPads voor iPadklassen: € 35.000
- airco's lokalen: € 16.000
- inrichting kantoren: € 18.000

**VORDERINGEN**

	<b>31-12-2019</b>	<b>31-12-2018</b>
	<b>EUR</b>	<b>EUR</b>
Ouders	27.971	19.834
Overige overheden	62.203	133.239
Overlopende activa	673.400	631.049
<b>Vorderingen</b>	<b>763.574</b>	<b>784.122</b>
<b>Overlopende activa</b>		
Vooruitbetaalde kosten	583.170	475.988
Rente spaarrekeningen	5.906	23.370
Wereldwinkel	9.265	16.943
Samenwerkingsverband VO	75.059	71.317
Diversen	0	43.430
<b>Overlopende activa</b>	<b>673.400</b>	<b>631.048</b>

De van ouders te ontvangen bedragen betreffen de vrijwillige algemene ouderbijdragen en bijdragen i.v.m. diverse excursies.

De vooruitbetaalde kosten hebben voornamelijk betrekking op busabbonnementen 2019 van leerlingen.

De vordering op het Samenwerkingsverband VO betreft vnl. salariskosten van personeel, dat is gedetacheerd bij het Samenwerkingsverband.

## Bestuursverslag 2019



<b>LIQUIDE MIDDELEN</b>	<b>31-12-2019</b>	<b>31-12-2018</b>
	<b>EUR</b>	<b>EUR</b>
Kasmiddelen	1.876	2.171
Tegoeden op bankrekeningen	4.924.741	3.976.302
<b>Liquide middelen</b>	<b>4.926.617</b>	<b>3.978.473</b>

Er is geen sprake van niet vrij-opneembare bedragen.

**EIGEN VERMOGEN**

	Stand 1-1-2019	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2019
	EUR	EUR	EUR	EUR
Algemene reserve	1.702.143	707.831		2.409.974
Bestemmingsreserve (publiek)	1.700.012			1.700.012
Bestemmingsreserve (privaat)	86.591	-41.257		45.334
Statutaire reserves (publiek)	219.550			219.550
<b>Eigen vermogen</b>	<b>3.708.296</b>	<b>666.574</b>		<b>4.374.870</b>
Uitsplitsing:				
Reserve personeel	1.700.012			1.700.012
<b>Bestemmingsreserve (publiek)</b>	<b>1.700.012</b>			<b>1.700.012</b>
Uitsplitsing:				
Algemeen besteedbare reserve	86.591	-41.257		45.334
<b>Bestemmingsreserve (privaat)</b>	<b>86.591</b>	<b>-41.257</b>		<b>45.334</b>

De mutatie van de bestemmingsreserve (privaat) betreft vnl. de verwerking van de korting op het collectieve busabonnement.



## VOORZIENINGEN

	Stand per 1-1-2019 EUR	Dotatie/ vrijval EUR	Onttrekkingen EUR	Stand per 31-12-2019 EUR
Jubilea	151.415	38.400	18.537	171.278
WGA-uitkering	60.075		6.946	53.129
Persoonlijk budget	123.038	133.961	92.505	164.494
Onderhoud	960.657	216.691	195.903	981.445
<b>Voorzieningen</b>	<b>1.295.185</b>	<b>389.052</b>	<b>313.891</b>	<b>1.370.345</b>

De voorziening jubilea betreft toekomstige jubilea (25 en 40 jaar overheidsdienst). De verwachte verplichting korter dan 1 jaar bedraagt € 8.344. Langer dan 5 jaar betreft € 90.952.

De voorziening WGA-uitkering betreft twee ex-werknemers. De verwachte verplichting korter dan 1 jaar bedraagt € 37.469, langer dan 5 jaar € 4.096.

De voorziening persoonlijk budget betreft het basisbudget van 50 uren (bij een fulltime-betrekking), dat gespaard mag worden. Per personeelslid is het urensaldo gewaardeerd tegen het juiste uurloon. Het kortlopende deel bedraagt € 39.341, het langlopende deel € 125.153.

De voorziening onderhoud is gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplanning. De onttrekking in 2019 aan deze voorziening betreft voornamelijk onderhoud aan de technische installaties. In 2020 bedraagt de geplande dotatie € 318.640 en omvat de verwachte onttrekking € 663.298. Voor de periode langer dan 5 jaar bedraagt het totaal van de geplande dotaties € 4.440.960 en omvat het totaal van de verwachte onttrekkingen € 5.050.038.

**LANGLOPENDE SCHULDEN**

	<b>Stand per 1-1-2019 EUR</b>	<b>Mutatie 2019 EUR</b>	<b>Stand per 31-12-2019 EUR</b>
Ontslaguitkeringen	207.202	65.428	141.774

Ontslaguitkeringen: een aantal personen met een vaste benoeming was bereid op vrijwillige basis gebruik te maken van keuzepensioen. Deze beslissing hielp om de flexibele schil van het personeelsbestand te vergroten, omdat de vacatures veelal vervuld konden worden door personen met een tijdelijke benoeming. Het CvB heeft een gedeelte van het verschil tussen netto salaris en netto pensioen gecompenseerd tot aan het bereiken van de AOW-leeftijd. Het betreft verplichtingen met diverse looptijden; de laatste vervalt in maart 2024.

**KORTLOPENDE SCHULDEN**

	<b>31-12-2019</b>	<b>31-12-2018</b>
	<b>EUR</b>	<b>EUR</b>
Vooruitontvangen subsidies OCW	60.180	109.874
Crediteuren	124.016	98.489
Loonheffing	530.839	499.936
Schulden terzake van pensioenen	152.925	118.110
Overlopende passiva	795.811	711.719
<b>Kortlopende schulden</b>	<b>1.663.771</b>	<b>1.538.128</b>
<b>Overlopende passiva</b>		
Vakantiegeld en vakantiedagen	397.407	370.304
Overige overlopende passiva	398.404	341.415
<b>Overlopende passiva</b>	<b>795.811</b>	<b>711.719</b>

De vooruitontvangen subsidies OCW betreffen vnl. een bijdrage ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten, een bijdrage i.v.m. het in kaart brengen van de regionale leerlingendaling, en lerarenbeurzen.

De overige overlopende passiva betreffen vnl. de kosten van nog te betalen vergoedingen, nog te betalen bindingstoelage (cf. cao) en garantiegeld lesboeken.

**MODEL G: VERANTWOORDING SUBSIDIES****G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule (EUR)**

Omschrijving	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond
Studieverlof (929831, 20-09-18)	51.175	51.175	Ja
Zij-instroom (886071, 20-02-18)	20.000	20.000	Ja
Studieverlof (1007539, 20-09-19)	31.459	31.459	Nee
Studieverlof (1009845, 22-10-19)	6.686	6.686	Nee
Studieverlof (965002, 20-03-19)	-3.600	-3.600	Ja
Technisch vmbo (963877, 19-12-19)	9.375	9.375	Ja

**G2 Subsidies met verrekeningsclausule (EUR)****G2A Aflopend per ultimo verslagjaar**

Omschrijving	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten	Te ver- rekenen
--------------	----------------------	------------------------------	------------------	--------------------

**G2B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar**

Omschrijving	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Te be- steden
--------------	----------------------	------------------------------	--------------------------	------------------

## VERANTWOORDINGSMODEL WNT 2019

De WNT is van toepassing op de CSG Prins Maurits. Het toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 152.000 (Onderwijs, klasse D, 10 complexiteitspunten).

De klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen, die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten (2015 t/m 2017)	4
Gemiddeld aantal leerlingen (per 1-10, 2015 t/m 2017)	2
Gewogen aantal onderwijssoorten (2017)	4
Totaal	10

### 1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. *Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.*

Funcctiegegevens	A.J. van Heest rector	J. Hoff conrector	A. van Heinsberg conrector
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,1408	1,1408	1,1408
<b>Bezoldiging</b>			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 124.692	€ 104.055	€ 102.364
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.791	€ 18.006	€ 17.333
<i>Subtotaal</i>	€ 144.483	€ 122.061	€ 119.697
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 152.000	€ 152.000	€ 152.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
<b>Totale bezoldiging</b>	€ 144.483	€ 122.061	€ 119.697
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
<b>Gegevens 2018</b>			
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als	1,1408	1,1408	1,1408



deeltijdfactor in fte)

**Bezoldiging**

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 122.576	€ 103.348	€ 99.969
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.109	€ 16.421	€ 15.716
<i>Subtotaal</i>	€ 140.685	€ 119.769	€ 115.685
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 146.000	€ 146.000	€ 146.000
<b>Totale bezoldiging</b>	€ 140.685	€ 119.769	€ 115.685

**Functiegegevens**

**A. Knulst  
conrector**

**J.C. Wielhouwer  
voorzitter**

Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,2	0,08

**Bezoldiging**

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 100.385	€ 5.000
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.449	N.v.t.
<i>Subtotaal</i>	€ 116.834	€ 5.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 152.000	€ 12.160
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
<b>Totale bezoldiging</b>	€ 116.834	€ 5.000

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling

**Gegevens 2018**

Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,1655	0,08



## Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 98.330	€ 5.000
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.392	N.v.t.
<i>Subtotaal</i>	€ 113.722	€ 5.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 146.000	€ 11.680
<b>Totale bezoldiging</b>	€ 113.722	€ 5.000

In 2019 is de bezoldiging toegenomen t.o.v. 2018 i.v.m. het toepassen van een salarisverhoging conform de cao-vo. A. Knulst heeft t/m 31 juli 2018 de functie van conector (= topfunctionaris) vervuld. M.i.v. 1 augustus 2018 vervult hij op eigen verzoek de functie van teamleider (= geen topfunctionaris).

*1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder*

### Schoolbestuur

A.C. Biemond-Grootenboer, secretaris  
A.J. Lugtenburg, penningmeester  
K. Padmos, lid  
E.I. Troost, lid

### Commissie van Toezicht

M. Dogterom-van den Boogert, toezichthouder  
M. Driesse, toezichthouder  
J.IJ. Duim, toezichthouder  
A.S. Flikweert, toezichthouder  
P. Kieviet, toezichthouder  
J.A. van de Velde, toezichthouder

### **3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT**

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.



## NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN EN RECHTEN

M.b.t. twee werknemers bestaat een WGA-verplichting. Voor de periode van de loonaanvullingsuitkering bestaat een risico tot vergoeding van € 45.000.

In 2009 is de latente vordering op OCW n.a.v. de overgang lumpsum afgeboekt; bedrag: € 658.000.

De volgende meerjarige verplichtingen zijn aangegaan:

- Verus (gas (Eneco) en elektriciteit (DVEP), looptijd 01-01-2015 t/m 31-12-2020, geschatte kosten per jaar € 110.000).
- BIS (onderhoud presentatieschermen etc., looptijd 18-01-2016 t/m 17-01-2021, kosten per jaar € 1.000)
- CSU (schoonhouden gebouw, looptijd 01-09-2016 t/m 01-09-2020, vervolgens één jaar verlenging, geschatte kosten per jaar € 100.000).
- Canon (multifunctionals, looptijd 01-12-2016 t/m 30-11-2021, geschatte kosten per jaar € 35.000).
- Van Dijk Educatie (leermiddelen, looptijd 01-01-2017 t/m 31-07-2021, geschatte kosten per jaar € 300.000).
- Otis (liftonderhoud, looptijd 15-03-2017 t/m 14-03-2022, kosten per jaar € 2.500).
- abcfinance/Sonesto (lockers leerlingen, looptijd 01-08-2017 t/m 31-07-2027, kosten per jaar € 30.000).
- Groenendijk Administratie (salarisadministratie, looptijd 01-01-2018 t/m 31-12-2022, geschatte kosten per jaar € 39.000).
- Estate Invest (huur pand Wereldwinkel, looptijd 10-05-2018 t/m 09-04-2021, kosten per jaar € 38.000).

## GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan, die van invloed zijn op de financiële gegevens m.b.t. 2019.

## VERBONDEN PARTIJEN

In 2019 waren er geen verbonden partijen. Wel neemt de school deel aan het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs op Goeree-Overflakkee met als doel het aanbieden van passend onderwijs aan leerlingen. Verder wordt de samenwerking met de Wereldwinkel voortgezet. Leerlingen doen hierdoor ervaring in de verkooppraktijk op.

### Model E: Verbonden partijen

Naam: Samenwerkingsverband Passend Onderwijs

Juridische vorm: coöperatie

Statutaire zetel: Middelharnis

Code activiteiten: 4

Eigen vermogen per 31-12-2019: nog niet bekend

Resultaat 2019: nog niet bekend

Consolidatie: nee

**RIJKSBIJDAGEN**

	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	<b>EUR</b>	<b>EUR</b>
Rijksbijdragen OCW	12.742.802	12.406.162
Overige subsidies OCW	473.561	477.990
Bijdrage SWV	353.732	90.707
<b>Rijksbijdragen</b>	<b>13.570.095</b>	<b>12.974.859</b>

**Overige subsidies OCW**

Niet-geormerkte subsidies	473.561	477.990
<b>Overige subsidies OCW</b>	<b>473.561</b>	<b>477.990</b>

**Niet-geormerkte subsidies**

Gratis lesmateriaal	473.561	477.990
<b>Niet-geormerkte subsidies</b>	<b>473.561</b>	<b>477.990</b>



**OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN EN -SUBSIDIES**

	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	<b>EUR</b>	<b>EUR</b>
Gemeente	168.409	52.521
Europees Sociaal Fonds	174.421	0
<b>Overige overheidsbijdragen</b>	<b>342.830</b>	<b>52.521</b>

**OVERIGE BATEN**

	<b>2019</b> <b>EUR</b>	<b>2018</b> <b>EUR</b>
Overige	1.040.740	928.147
<b>Overige baten</b>	<b>1.040.740</b>	<b>928.147</b>

**Overige**

Leerlingbijdragen	568.387	515.342
Bijdragen excursies	250.717	221.963
Inkomsten verkoop aula	57.014	40.480
Bijdragen goede doelen	22.961	21.332
Diversen	141.661	129.030
<b>Overige</b>	<b>1.040.740</b>	<b>928.147</b>

ter identificatie

**VAN REE ACCOUNTANTS**



LASTEN	2019 EUR	2018 EUR
<b>PERSONEELSLASTEN</b>		
Lonen en salarissen	10.519.941	10.163.179
Overige personele lasten	378.984	540.600
Af: Uitkeringen	-77.806	-60.735
<b>Personeelslasten</b>	<b>10.821.119</b>	<b>10.643.044</b>
<b>Lonen en salarissen</b>		
Brutolonen en salarissen	8.187.250	7.972.593
Sociale lasten	1.014.098	985.179
Pensioenpremies	1.318.593	1.205.407
<b>Lonen en salarissen</b>	<b>10.519.941</b>	<b>10.163.179</b>
<b>Overige personele lasten</b>		
Dotaties personele voorzieningen	172.361	152.485
Extern personeel	33.018	36.885
Overig	173.605	351.230
<b>Overige personele lasten</b>	<b>378.984</b>	<b>540.600</b>
<b>Aantal fte's:</b>		
- Directie	3	3
- Onderwijzend personeel	102	100
- Ondersteunend personeel	31	32
	136	135
<b>AFSCHRIJVINGEN</b>		
Materiële vaste activa	397.037	380.004
<b>Afschrijvingen</b>	<b>397.037</b>	<b>380.004</b>
<b>HUISVESTINGSLASTEN</b>		
Huur	185.917	179.280
Onderhoud	0	601
Energie en water	113.755	103.922
Schoonmaakkosten	135.818	129.816
Heffingen	11.717	9.528
Dotatie voorziening onderhoud	216.691	196.839
Overige	45.173	44.399
<b>Huisvestingslasten</b>	<b>709.071</b>	<b>664.385</b>



	<u>2019</u> EUR	<u>2018</u> EUR
<b>OVERIGE LASTEN</b>		
Administratie- en beheerlasten	132.284	131.734
Verzekeringen	8.547	9.182
Accountantskosten	14.883	16.367
Inventaris en leermiddelen	833.425	814.408
Public relations	41.690	43.606
Leerlingactiviteiten	688.776	641.032
Kosten excursies	272.718	230.215
Overige lasten	369.077	281.527
<b>Overige lasten</b>	<b><u>2.361.400</u></b>	<b><u>2.168.071</u></b>
<b>Honorarium accountant</b>		
Onderzoek jaarrekening	14.883	15.459
Andere controleopdrachten	0	0
Fiscale adviezen	0	0
Niet-controledienst	<u>0</u>	<u>908</u>
	<b>14.883</b>	<b>16.367</b>

Bestuursverslag 2019



	<b>2019</b>	<b>2018</b>
	<b>EUR</b>	<b>EUR</b>
<b>FINANCIËLE BATEN</b>		
Rentebaten	1.536	15.293
<b>Financiële baten</b>	<b>1.536</b>	<b>15.293</b>